

“Ἐγώ εἰμι
ἡ ὁδός
καὶ ἡ ἀγνόδεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. ιδ' 6)

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Τύπος: Άρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

Έτος 110ον | Απρίλιος 2020 | 4344

“Τὰ ρῦματα,
ἄλλων καὶ τῶν ὑμῖν,
ανεῦμα ἔστι
καὶ ζωὴ ἔστι,,
(Ἰωάν. Σ' 63)

«Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ Η ΕΜΗ...»

ΟΙΗΣΟΥΣ στὸ Πραιτώριο στέκεται μπροστὰ στὸν Πιλᾶτο μὲ θεϊκὴ μεγαλοπρέπεια. Αὐτὸ ἀκριβῶς ξαφνιάζει καὶ προβληματίζει τὸν ἡγεμόνα. Δὲν ἔχει καμιὰ ἀμφιβολία γιὰ τὴν ἀθωότητα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι βέβαιος γι' αὐτὸν. Θὰ τὴν διακρύξει καθαρὰ στοὺς Ἰουδαίους: «Ἐγὼ οὐκ εύρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν» (Ιωάν. ιθ' 4,6). Δὲν βρίσκω καμιὰ ἐνοχή. Δὲν ἔχει ἐνώπιόν του ἕνα φιλόδοξο ἐπαναστάτη. Κάποιον διεκδικητὴ τῆς ρωμαϊκῆς ἔξουσίας. Όπωσδήποτε τρεῖς φορὲς θὰ ρωτήσει καὶ τρεῖς φορὲς θὰ πάρει τὴν ἀπάντηση γιὰ τὴν βασιλεία τοῦ Χριστοῦ: «Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;» «Σὺ εἶπας».

Ναὶ ὁ Χριστὸς εἶναι βασιλιάς. Καὶ τὸ διακρύττει ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου. Καὶ δὲν μποροῦσε νὰ γίνει διαφορετικά. Εἶναι «ὁ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ Κύριος τῶν κυριεύοντων».

Εἶναι βασιλιάς. Μὲ μιὰ βασικὴ διαφορὰ ποὺ τὴν τονίζει στὸν Πιλᾶτο: «Η βασιλεία ή ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ιωάν. ιη' 36). Αἰνιγματικὴ ἀσφαλῶς ἀπάντηση, παρὰ τὴν ἀπλότητα καὶ σαφήνειά της, γιὰ τὸν Ρωμαῖο ἡγεμόνα. Η βασιλεία αὐτὴ δὲν ἔχει τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κοσμικῆς βασιλείας. Δὲν ἔχει τὴν γοντεία τῆς ἀνθρώπινης δόξας οὕτε τὴ δύναμη τῆς ἔξουσίας. Δὲν χρησιμοποιεῖ ὅπλα γιὰ τὴν ἐπικράτηση καὶ διατήρησή της. Εἶναι κάτι ἄλλο.

«Η βασιλεία ή ἐμή...» Εἶμαι βασιλιὰς καὶ ἔχω βασιλεία. Οἱ Ἰουδαῖοι ποὺ μὲ κατηγοροῦν ὅτι παρουσιάζομαι ὡς Χριστὸς βασιλιὰς δὲν ἔχουν ἄδικο. Ἀλλο ὅτι συγχέουν τὴν βασιλεία μου μὲ τὶς γήινες ἔξουσίες. "Οχι ὅτι δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ ἐπικρατήσει καὶ στὸν κόσμο. Η βασιλεία ή ἐμή, ἀν καὶ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου, ὅμως εἶναι καὶ ἐν τῷ κόσμῳ. Πραγματοποιεῖται μέσα στὸν κόσμο, χωρὶς νὰ ἔχει τὴν προέλευσή της ἐκ τοῦ κόσμου. Τὰ στηρίγματά της δὲν εἶναι ἀνθρώπινα. Εἶναι ὑπερφυσικά. Δὲν ἔχει σκοπὸ νὰ ἀνατρέψει γήινες βασιλεῖες, γιὰ νὰ ἐπικρατήσει." Ενα βασίλειο μόνο ἀντιστρατεύεται καὶ αὐτὸ μόνο πολεμᾶ: Τὸ βασίλειο τοῦ Σατανᾶ. Αἴτημα ὅλων τῶν πιστῶν πρέπει νὰ εἶναι τὸ «ἐλθέτω ή βασιλεία σου». Η ἔλευση καὶ ἐπικράτηση τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ εἶναι μέσα στὸ σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ οὐρανίου Πατέρα γιὰ τὸν ἀνθρωπό.

«Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;». Στὸ γεμάτο ἀπορίᾳ καὶ ἔκπληξη ἐρώτημα αὐτὸ τοῦ Πιλάτου ὁ Ἰησοῦς θὰ τοῦ ἀποκριθεῖ: «Εἶμαι βασιλεύς». Δὲν εἶμαι ὅμως

κοσμικὸς βασιλιάς, ὅπως ἔσù ἀντιλαμβάνεσαι τὸν βασιλιά. Οἱ βασιλεῖες τῆς γῆς γιὰ νὰ σταθοῦν ἐπιδίονται στὴ φρενήρη κούρσα τῶν ἔξοπλισμῶν. Ή δική μου βασιλεία θεμελιώνεται στὸν ἀφοπλισμὸ τῶν καρδιῶν ἀπὸ τὰ πάθη, ἀπὸ μίση καὶ ἀντιπάθειες καὶ ἐχθρότητες. Τελείως διαφορετικὴ ἡ νοοτροπία καὶ ἡ τακτικὴ τῆς δικῆς μου βασιλείας ἀπὸ τὴν κοσμικὴ ἔξουσία.

Ποιὸς εἶναι μεγάλος καὶ ἰσχυρὸς γιὰ ἐκείνους ποὺ σκέπτονται καὶ ζοῦν μὲ κοσμικὴ νοοτροπία καὶ γήινα κριτήρια; Ἐκεῖνος ποὺ ἐκμεταλλεύεται τοὺς ἄλλους, ἐκεῖνος ποὺ ποδοπατεῖ τοὺς ἀδυνάτους, ἐκεῖνος ποὺ καταδυναστεύει τοὺς φτωχούς. Ποιὸς θεωρεῖται ἔνδοξος; Ἐκεῖνος ποὺ εἰσπράττει τιμές, ποὺ τὸν χειροκροτοῦν τὰ πλήθη, τὸν λιβανίζουν καὶ τὸν εἰδωλοποιοῦν οἱ μάζες. Λάθος μεγάλο. Ή καταδυνάστευση δὲν εἶναι ἔξουσία. Εἶναι τυραννία. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ τὴν χρησιμοποιεῖ δὲν εἶναι ἀρχηγός. Εἶναι τύραννος.

Λοιπὸν στὴ βασιλεία τὴ δικῆ μου ἰσχύουν τὰ ἐντελῶς ἀντίθετα κριτήρια. Γι' αὐτὸ καὶ οἱ δικοί μου μαθητὲς δὲν θὰ φερθοῦν ποτὲ μὲ τέτοια ἐγωιστικὴ καὶ καταπιεστικὴ συμπεριφορὰ στοὺς συνανθρώπους τους. "Οποιος θέλει νὰ ἀναδειχθεῖ ἀληθινὰ μεγάλος πρέπει νὰ γίνει ὅχι ἔξουσιαστής, ἀλλὰ ὑπηρέτης. Δὲν θὰ ύπηρετεῖται. Θὰ ύπηρετεῖ καὶ θὰ ἔχητε τοὺς μὲ τὴν ἀγάπην. Καὶ ὅποιος θέλει νὰ γίνει πρῶτος πρέπει νὰ γίνει δοῦλος ὅλων. Τὰ ἀληθινὰ πρωτεῖται τὰ πρωτεῖα τῆς ἀγάπης. Σ' αὐτὰ κανεὶς ἀριστεύει ἢ μπδενίζεται. Η πραγματικὴ ἀνωτερότητα βρίσκεται στὴ διακονία. Νὰ ύπηρετεῖς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ νὰ βασιλεύεις. Γιατὶ βασιλεύεις στὶς καρδιές.

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐπισφραγίζονται μὲ τὸ ἀνυπέρβλητο παράδειγμα τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Ήλθε ὅχι γιὰ νὰ ύπηρετητεῖ, ἀλλὰ γιὰ νὰ ύπηρετίσει. Δὲν διάλεξε χρυσελεφάντινο θρόνο, ἀλλὰ τὸ ξύλο τοῦ σταυροῦ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ύπερψώσει καὶ βασιλεύει ὡς αἰώνιος βασιλιὰς στὶς καρδιές, στὶς ἀγνὲς καὶ μεγάλες ψυχές.

“Οποιος θέλει νὰ γίνει πρῶτος πρέπει νὰ γίνει δοῦλος ὅλων. Τὰ ἀληθινὰ πρωτεῖα εἶναι τὰ πρωτεῖα τῆς ἀγάπης. Νὰ ύπηρετεῖς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ νὰ βασιλεύεις. Γιατὶ βασιλεύεις στὶς καρδιές.

«Σταύρωσον Αὐτὸν»

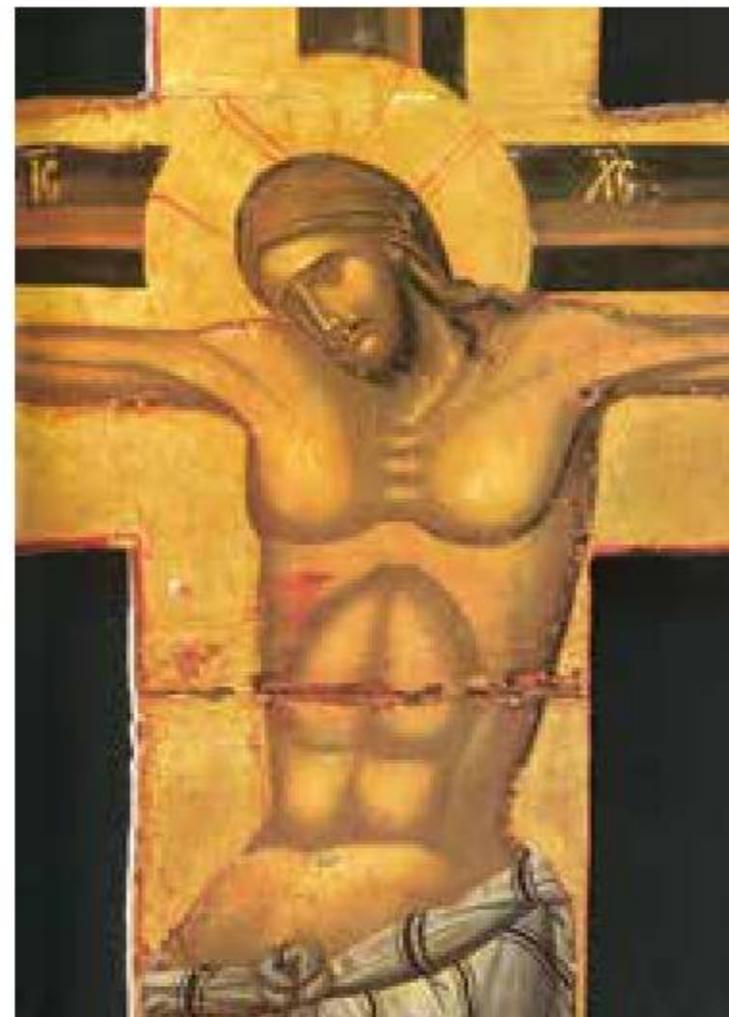
Τὸ ποτίρι τοῦ πόνου καὶ τῆς ὁδύνης, ποὺ πίνει ὁ Κύριος τὶς ἡμέρες τῶν παθῶν του, ὅλο καὶ γεμίζει. Καὶ τί πόνου καὶ ποιᾶς ὁδύνης! "Ολος ὁ ἀνθρώπινος πόνος ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν πρωτοπλάστων μέχρι τὴν συντέλεια τοῦ κόσμου, ὅσο ὁξὺς καὶ συμπυκνωμένος κι ἄν φαίνεται, δὲν ἀποτελεῖ οὔτε σταγόνα ἐμπρὸς στὸν ὥκεανὸ τοῦ πόνου, ὅπου βυθίστηκε ὁ Ἐσταυρωμένος Κύριος μας.

Διαδοχικὰ περνᾶ ἀπὸ ὅλα τὰ στάδια τοῦ πόνου ὁ Ἰησοῦς.

Ἄπὸ τὴν στιγμὴν τῆς συλλήψεώς του ἀντιμετωπίζει πάθη καὶ μόνο πάθη. Συλλαμβάνεται ἀπὸ τοὺς ἔχθρούς του. Ὁδηγεῖται σὰν ἔνας κοινὸς ληστὴς δεμένος ἐμπρὸς στὸν ἀρχιερέα. Τὸ σημειώνει ἰδιαίτερα αὐτὸς ὁ Κύριος: «Ως ἐπὶ ληστὴν ἔξηλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με» (Μάρκ. 1δ' 48). Μήπως τουλάχιστον τὸν συνοδεύουν οἱ ἀγαπημένοι μαθητές του, ποὺ εἶχαν μείνει μέχρι τὴν στιγμὴν ἐκείνη κοντά του σὲ δλες τὶς θλίψεις; Τὸν ἐγκαταλείπουν καὶ αὐτοί. Λησμονοῦν τὶς ὑποσχέσεις ποὺ εἶχαν δώσει. «Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες» (Μάρκ. 1δ' 50). Στὴν μεγάλην, στὴν ἀσύλληπτην θλίψην του ὁ Κύριος ἔμεινε μόνος. Μὲ φόβῳ μπῆκαν στὴν κατοικία τοῦ ἀρχιερέως δύο μαθητές του, γιὰ νὰ τὸν ἀρνηθεῖ ὅμως ἀμέσως ὁ ἔνας.

Ἄπὸ τὰ χέρια τῶν ἀρχιερέων στὰ χέρια τοῦ Πιλάτου, στὸ πραιτώριο. Ἄλλες σκηνὲς τῶν παθῶν του ἐδῶ. Τὸ βλέμμα τοῦ Κυρίου, ποὺ πάσχει καὶ ὁδυνᾶται γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας, ἀντικρίζει κάτω ἀπὸ τὸ πραιτώριο ἀληθινὴ ἀνθρωποθάλασσα, τὸν ἰουδαϊκὸ λαό. Τρία ὀλόκληρα χρόνια σκόρπιζε σ' αὐτὸν λαό, ποὺ ἔμοιαζε μὲ πρόβατα χωρὶς ποιμένα, ἀναρίθμητες τὶς δωρεές του. Καὶ εἶδε ὁ Κύριος πλημμύρα ἐνθουσιασμοῦ στὸν ἰουδαϊκὸ λαό. Θυμᾶται τὴν ὑποδοχὴν ποὺ τοῦ ἔκαναν πρὶν λίγες μέρες. Μιὰ ὑποδοχὴ αὐθόρυμπη, πηγαία, παλλαϊκή, κατὰ τὴν ὁποίαν «ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις...» (Ματθ. 21' 10). Υποδοχὴ μὲ τὴν μυριόστομη κραυγὴν «ώσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου» (Μάρκ. 1α' 9).

Ο ἴδιος λαὸς τώρα κάτω ἀπὸ τὸ πραιτώριο. Δὲν ἀντικρίζει ὅμως τὸν Κύριο καθισμένο ἐπάνω σὲ «πῶλον ὄνου». Ἐντελῶς ἀντίθετη σκηνὴ βλέπουν τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ: Τὸν Κύριο δεμένο, καταδικασμένο σὲ θάνατο ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς τους καὶ ἀνακρινόμενο ἀπὸ τὸν Πιλάτο, ποὺ εἶχε δικαίωμα νὰ ἐπικυρώσει ἡ νὰ ἀναιρέσει τὴν καταδίκη τοῦ Ἰησοῦ. Μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ τὸν λαό. Νὰ ὅμολογήσει τὸν Ἰησοῦ Κύριο καὶ Σωτῆρα, νὰ σταθεῖ ἀκλόνητα κοντὰ στὸ μεγάλο Εὐεργέτη του, νὰ δονήσει ἄλλη μιὰ φορὰ τὸν ὄριζοντα τῆς Ἱερουσαλὴμ μὲ τὴν κραυγὴν «ώσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος....». Καὶ

πραγματικά, μιὰ κραυγὴ βγῆκε ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ λαοῦ. Κραυγὴ περισσότερο συγκλονιστικὴ ἀπὸ τὸ «ώσαννά». Κραυγὴ ὅμως ἀπαίσια, ἐνὸς λαοῦ ἀχάριστου καὶ ἀρνητῆ, ποὺ ἀλλάζει προσωπεῖο, συναισθήματα, τὰ πάντα καὶ ἐμφανίζεται τώρα λαὸς σταυρωτῶν τοῦ Κυρίου.

Πόσο εύμετάβολος εἶναι ἀλήθεια ὁ ἄνθρωπος! Ἀπὸ τὸ «ώσαννά» στὸ «σταύρωσον αὐτόν». Δὲν περίμεναν τουλάχιστον νὰ τὸ πεῖ ὁ ἀλλοεθνῆς καὶ εἰδωλολάτρης Πιλάτος; "Ηθελαν νὰ περάσουν καὶ τὸν Ρωμαῖον ἡγεμόνα στὴν φονικὴ μανία κατὰ τοῦ Κυρίου; Ο Εὐαγγελιστὴς ὑπογραμμίζει ἰδιαίτερα τὴν σκηνὴν

αὐτὴ τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ: «Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν· ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησε κακόν; οἱ δὲ περισσότερως ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν» (Μάρκ. 1ε' 13-14). Εἶναι νὰ μὴ παρασυρθεῖ καὶ νὰ μὴ σκοτισθεῖ ψυχικὰ ὁ ἄνθρωπος. Διαφορετικὰ φθάνει στὶς πλέον τραγικὲς ἀντιθέσεις στὴν ζωὴ του. Ἀπὸ τὸ «ώσαννά» στὸ «σταύρωσον αὐτόν». Καὶ τὸ «σταύρωσον» νὰ ξεσπάει σὲ ἐπανειλημμένες ἄγριες κραυγές!

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ «ώσαννά» ἔταν θαυμαστὲς καὶ ὅχι ἀληθινοὶ μαθητὲς τοῦ Κυρίου, ποὺ δέχθηκαν μὲ τὴν καρδιά τους τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ Κύριος ὅμως δὲν θέλει θαυμαστές. Θέλει μαθητὲς ποὺ νὰ τὸν ἀγαποῦν πραγματικὰ καὶ νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τὴν ἀλήθεια του, ποὺ τὴν ύπεγραψε μὲ τὸ Αἴμα τῆς ἀτίμητης σταυρικῆς θυσίας του. Θαυμαστὲς ύπάρχουν καὶ σύμερα πολλοὶ τοῦ Κυρίου. Μιλοῦν μὲ θαυμασμὸ γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Τοὺς ἐνθουσιάζει «ἡ καὶνὴ ἐντολὴ» τῆς ἀγάπης. Ἀποκαλύπτονται ὅλοι ἐμπρὸς στὸ αἰώνιο κάλλος τῆς ἡθικῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ."Ερχεται ὅμως στιγμὴ ποὺ βρίσκονται κάτω ἀπὸ κάποιο πραιτώριο. Καὶ κάποιος τοὺς καλεῖ νὰ δείξουν ἀνέχουν πραγματικὴ ἀφοσίωση στὸν Κύριο, ἀν εἶναι διατεθειμένοι νὰ ζήσουν μὲ πλήρη συνέπεια στὸ «ώσαννά» τους, στὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Τότε, ἀλλοίμονο, πέφτουν πολλὰ προσωπεῖα καὶ ἀντικρίζει κανεὶς Χριστιανὸς ποὺ τὰ ἀρνοῦνται ὅλα καὶ ζοῦν, σὰν νὰ μὴ γνώρισαν τὸν Χριστό, σὰν νὰ μὴν εἴπαν ποτὲ στὴν ζωὴ τους τὸ «ώσαννά».

Ἡ ἐποχὴ μας εἶναι ἐποχὴ τέτοιων τρομερῶν ἀντιθέσεων. Τὴν φετινὴ Μ. Εβδομάδα ἄς σκεφθοῦμε σοβαρὰ τὸν πειρασμὸ καὶ τὸν κίνδυνο αὐτῶν τῶν ἀντιθέσεων, ποὺ μᾶς ζώνει ἀπὸ παντοῦ. Ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μας μιὰ θερμὴ προσευχὴ ἄς ἀνεβεῖ πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένο: «Κύριε, Σὺ ποὺ ἀκουσεῖς τὸ «σταύρωσον», λύτρωσέ μας ἀπὸ κάθε ἀσυνέπεια καὶ ἀντίθεση καὶ κράτησέ μας σταθεροὺς κοντά σου μέχρι τὴν τελευταία πνοὴ τῆς ζωῆς μας».

Μύρα καὶ δάκρυα

Οἱ Μυροφόρες γυναῖκες βάδιζαν δειλὰ μέσα στὸ πρωινὸν ἡμίφως. Στὰ χέρια τους κρατοῦσαν σφιχτὰ τὰ μυροδοχεῖα τους καὶ ἀπὸ τὰ μάτια τους ἔσταζαν οἱ σταγόνες τῶν δακρύων τους. Τὰ μύρα τὰ εἶχαν ἀγοράσει, «ἴνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν» (Μάρκ. ιστ' 1). Τὰ δάκρυα ἀνάβλυζαν ἀπὸ τὶς ἀφοσιωμένες καὶ γεμάτες ἀγάπην πρὸς τὸν Κύριο καρδιές τους. Μύρα καὶ δάκρυα ἀποτελοῦσαν τὴν πολύτιμην προσφοράν, τὴν ὥποια ἔρχονταν ν' ἀποθέσουν στὸν Τάφο τοῦ θείου Διδασκάλου τους...

Ἡ καλύτερη προσφορά μας πρὸς τὸν Ἀναστάντα Ἰησοῦ εἶναι τὰ μύρα τῆς λατρείας μας καὶ τὰ θερμὰ δάκρυα τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεώς μας.

Τὰ μύρα τῆς λατρείας μας! Τὰ δικά μας μύρα γιὰ τὸν Ἀναστάντα Χριστὸν εἶναι οἱ ὕμνοι τῆς δοξολογίας καὶ ἡ προσευχὴ τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς Αὐτόν. Κάθε πρωί, μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ὑλίου καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς καινούργιας ἡμέρας, ὁ Χριστιανὸς ἄς προσφέρει στὸν εὔεργέτη του Κύριο τὰ μύρα αὐτά. Ἡ πρωινή του προσευχὴ εἶναι μιὰ καθημερινὴ εὐκαιρία γιὰ νὰ ἐκχύνει τὰ μύρα τῆς εὐγνωμοσύνης του στὸν Λυτρωτήν του.

Ἡ συμμετοχὴ του ὅμως στὴν θεία λατρεία κάθε Κυριακῆς καὶ ἑορτῆς μὲ τὸν ἐκκλησιασμὸν τὸν ἀποδεικνύει πραγματικὸ μιμητὴ τῶν Μυροφόρων. Γιατὶ στὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν μεγαλοπρεπὴν ναὸ τῆς πόλεως ἢ τὸ ἀπέριττο ἐκκλησάκι τοῦ χωριοῦ, ἐκεῖ τώρα βρίσκεται ὁ κενὸς τάφος τοῦ Ἀναστάντα Λυτρωτήν. Καὶ ἐπομένως ἐκεῖ στὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ, οἱ σύγχρονοι μυροφόροι, πρέπει νὰ σπεύδουν μὲ πόθο πολὺ καὶ λαχτάρα μεγάλη, γιὰ νὰ προσφέρουν τὰ μύρα τῶν ὕμνων καὶ τῆς λατρείας τους στὸν Ἀναστάντα Κύριο. Αὐτὴν τὴν ὥραία εἰκόνα παρουσιάζει καὶ ὁ ἵερος ὕμνωδὸς στὸν ὑπέροχο ἀναστάσιμο Κανόνα του:

«Ὀρθίσωμεν ὅρθρον βαθέως καὶ ἀντὶ μύρου τὸν ὕμνον προσοίσωμεν τῷ Δεσπότῃ καὶ Χριστὸν ὄψόμεθα, δικαιοσύνης ἥλιον, πᾶσι ζωὴν ἀνατέλλοντα».

Ἄς ξυπνήσουμε πρὸ τὴν χαραυγὴν, ὅπως οἱ μυροφόρες γυναῖκες καὶ ἄς προσφέρουμε στὸν Κύριο ἀντὶ γιὰ μύρα τὸν ὕμνο μας. Τότε θὰ δοῦμε, μὲ τὰ μάτια τῆς πίστεως, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Ἡλιος τῆς δικαιοσύνης ποὺ ἀνατέλλει τὴν ζωὴν σὲ ὅλους τοὺς πιστούς.

Ἐκεῖ, στὸν ναὸ τοῦ Θεοῦ, θὰ συναντήσουμε καὶ πάλι τὸν Ἀναστάντα καὶ θὰ τὸν ἀκούσουμε νὰ μᾶς ἀπευθύνει τὸν ἀναστάσιμο χαιρετισμό του, τὸ «**Χαίρετε**» (Ματθ. κη' 9).

Ἀλλὰ μαζὶ μὲ τὰ μύρα τῆς λατρείας μας ἄς μὴν παραλείπουμε νὰ προσφέρουμε στὸν Σωτήρα Χριστὸν καὶ τὰ δάκρυα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας. Ἀνθη εὔοσμα καὶ ἀρώματα μεθυστικὰ εἶναι εὔκολο νὰ προσφέρουμε στὸν Σταυρὸν καὶ τὸν Τάφο τοῦ Κυρίου τὴν ἡμέρα τῆς σταυρώσεως καὶ τῆς ταφῆς του. Μποροῦμε μὲ λίγα ἢ περισσότερα χρήματα νὰ ἀγοράσουμε. Δάκρυα ὅμως δὲν εἶναι εὔκολο νὰ βρεθοῦν. Τὰ δάκρυα, τὰ μύρα αὐτὰ τῆς ψυχῆς, ἀναβλύζουν μόνο

ἀπὸ λυτρωμένες καὶ γεμάτες ἀγάπην πρὸς τὸν Κύριο καρδιές. Θυμηθεῖτε τὴν ἀμαρτωλὴν ἐκείνη γυναίκα, τὴν ὥποια ἀναφέρει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (ζ' 36-50). Πῆγε στὸ σπίτι τοῦ Φαρισαίου, ποὺ βρισκόταν ὁ Κύριος, καὶ «ῆρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι καὶ ταῖς θριξῖν αὐτῆς ἐξέμασσε καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἔλειφε τῷ μύρῳ». Τὰ δάκρυά της ἀνάβλυζαν ἀπὸ τὴν μετανοημένη καρδιά της, ἡ ὥποια εἶχε ὀλόκληρην πλημμυρίσει μὲ τὴν ἀγάπην τοῦ Λυτρωτή της. Ὁ Κύριος τὸ βεβαίωσε: «ἀφέωνται αἱ ἀμαρτίαι αἱ πολλαί, ὅτι ἡγάπησε πολύ» (στίχ. 47). Ὁταν κι ἐμεῖς ἀγαπήσουμε «πολὺ» τὸν Λυτρωτὴν Ἰησοῦν, τότε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μας θὰ ἀναβλύσσει θερμὴ ἡ συντριβὴ τῆς εἰλικρινῆς μετάνοιας, τῆς πραγματικῆς ἀφοσιώσεως καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας πρὸς Αὐτόν.

Ἡ θερμὴ καὶ μεγάλη ἀγάπη πρὸς τὸν Ἀναστάντα Σωτήρα μαλακώνει τὸ σκληρὸν ἔδαφος τῆς ψυχῆς μας καὶ ἀπὸ τὸν βράχο τῆς ἀμαρτωλῆς καρδιᾶς μας ἀρχίζει νὰ τρέχει ἡ πηγὴ τῶν δακρύων, προσφορὰ καὶ θυσία στὸν Λυτρωτή. Πραγματικά. «Οσοι ἀγάπησαν πολὺ τὸν Χριστό, «ἔρραναν μύρα μετὰ δακρύων» τὸν Σταυρὸν καὶ τὸν κενό του Τάφο. «Οσοι μετανόησαν πραγματικά, ἔπλυναν μὲ τὰ δάκρυά τους τὰ πόδια τοῦ Κυρίου μας.

Μύρα καὶ δάκρυα! Ὁταν πηγαίνουμε νὰ συναντήσουμε τὸν Χριστό, ἄς μὴν προχωρήσουμε μὲ κλειστὸ στόμα καὶ ξηρὲς καρδιές. Δὲν εἶναι πιὰ νεκρὸς μέσα στὸν ψυχρὸν Τάφο. Εἶναι «ὁ ζῶν εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων» (Ἀποκ. α' 18). Εἶναι ὁ νικητὴς τοῦ θανάτου. Εἶναι ὁ Ἀναστημένος Κύριος, ὁ Σωτήρας καὶ ἐλευθερωτής μας. Γι' αὐτὸν ἀπὸ τὰ χείλη μας, σὰν ἀπὸ ἀνοικτὸ μυροδοχεῖο, ἄς ἐξέρχονται οἱ εὐωδίες τῶν προσευχῶν μας καὶ τὰ μύρα τῆς ἀδιάλειπτης λατρείας μας. Ἀπὸ τὴν καρδιά μας, σὰν ἀπὸ ἀνεξάντλητη πηγή, ἄς ἀναβλύζει πρὸς Αὐτὸν ἡ βαθιὰ εὐγνωμοσύνη καὶ ἀφοσιώση μας. Ἄς γίνουμε ἰσόβιοι μυροφόροι τοῦ Ἀναστάντα Ἰησοῦ, τοῦ Κυρίου μας. Αὐτὸν θὰ εἶναι ἡ καλύτερη προσφορὰ πρὸς Ἐκεῖνον. Ἀλλωστε «ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς» (Α' Ἰωάν. δ' 19).

‘Η καλύτερη προσφορά μας πρὸς τὸν Ἀναστάντα Ἰησοῦ εἶναι τὰ μύρα τῆς λατρείας μας καὶ τὰ θερμὰ δάκρυα τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεώς μας. Τὰ μύρα εἶναι οἱ ὕμνοι τῆς δοξολογίας καὶ ἡ προσευχὴ τῆς εὐγνωμοσύνης πρὸς Αὐτόν. Τὰ δάκρυα, ἡ θερμὴ συντριβὴ τῆς εἰλικρινῆς μετάνοιας.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
παραλαμβάνει ὁ Ἰη-
σοῦς τοὺς δώδεκα
μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
ἥρξατο αὐτοῖς λέγειν

τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι ἴδού ἀναβαί-
νομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι,
καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώ-
σουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ
καὶ μαστιγώσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν
αὐτὸν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ
προπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ
Ζεβεδαίου λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν
αἰτήσωμεν ποιήσῃς ἡμῖν. Οὐ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί
θέλετε ποιῆσαι με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δὸς
ἡμῖν ἵνα εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων
σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Οὐ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε
πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἔγὼ πίνω καὶ τὸ βάπτισμα

ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΜΑΡΙΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. 1' 32-45
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Εβρ. θ' 11-14

ὅ ἔγὼ βαπτίζομαι βα-
πτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον
αὐτῷ· δυνάμεθα. Οὐ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·
τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἔγὼ

πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἔγὼ βαπτίζομαι
βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ
ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ’ οἷς
ήτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἥρξαντο
ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Οὐ δὲ
Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς·
οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχειν τῶν ἔθνῶν κατα-
κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατε-
ξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν,
ἀλλ’ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται
ὑμῶν διάκονος, καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι
πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γάρ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ δια-
κονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον
ἀντὶ πολλῶν».

ΣΥΝΟΔΟΙΠΟΡΟΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ

«Ιδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα».

Ο Κύριος μας γιὰ τρίτη χρονιὰ τελείωσε τὶς περιοδεῖς του στὰ χωριὰ καὶ στὶς πόλεις τῆς Παλαιστίνης.

Γιὰ τελευταία φορά, ἀποφασίζει νὰ ἔορτάσει τὸ Πάσχα μὲ τοὺς μαθητές του καὶ ἀνεβαίνει στὰ Ἱεροσόλυμα. Γνωρίζει καλὰ τοὺς κινδύνους ποὺ διατρέχει ἀπὸ τοὺς Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους. Ἀλλὰ τίποτα δὲν τὸν σταματᾶ μπροστὰ στὴν ἐκπλήρωση τῆς μεγάλης ἀποστολῆς του.

Οἱ δώδεκα μαθητὲς τὸν συνοδεύουν. Προαισθάνονται πῶς κάτι τὸ φοβερὸ πρόκειται νὰ συμβεῖ. Γι’ αὐτὸ καὶ τοὺς συνέχει κάποιος ἀκαθόριστος φόβος. Καὶ ὁ ἀγαπημένος τους Διδάσκαλος, γιὰ νὰ μὴ συντριβοῦν ἀπὸ τὴν θύελλα ποὺ θὰ ξεσπάσει σὲ λίγο, τοὺς προετοιμάζει. Τοὺς στηρίζει προλέγοντας μὲ ἀκρίβεια ὄσα φοβερὰ θὰ συμβοῦν στὴν Ἀγία Πόλη.

«Ιδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα».

Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὴ στὰ Εὐαγγέλια ἡ πορεία αὐτῆς, ἡ ἀνοδος τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἡ συμπόρευση τῶν Μαθητῶν του. «Ιδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ...».

Αὐτὴ ἡ πορεία τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ θυσιασθεῖ «ύπερ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς», ἀποτελεῖ τὸ κέντρο ποὺ ἐκφράζει τὴν λυτρωτικὴ πορεία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων.

Καὶ ἡ πορεία αὐτὴ γίνεται μὲ συνοδοιπόρους τοὺς δώδεκα μαθητές, ὅπως διαβάσαμε στὸ ἱερὸ κείμενο. Τὸ «ιδοὺ ἀναβαίνομεν», τὸ ἀκούσαν οἱ δώδεκα μὲ κάποιο ἰδιαίτερο τόνο στὴ φωνὴ τοῦ Διδασκάλου. Καὶ συμπορεύθηκαν μαζί Του στὸν ἀνηφορικὸ δρόμο πρὸς τὴν Ἱερουσαλήμ.

Ἄλλὰ καὶ οἱ μαθητὲς ὅλων τῶν αἰώνων ποὺ ἀγαποῦν τὸν μοναδικὸ Διδάσκαλο καὶ Κύριο τους, συμπορεύονται μαζί Του καὶ εἶναι οἱ πιστοὶ συνοδοιπόροι Του.

«Ιδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα».

Καλούμαστε καὶ φέτος νὰ γίνουμε συνοδοιπόροι τοῦ Κυρίου μας εἰς Ἱεροσόλυμα.

Νὰ συμπορευθοῦμε μαζί Του στὸ ὑπερῶ έκεινο ποὺ τέλεσε τὸ Μυστικὸ Δεῖπνο καὶ παρέδωσε τὸ ἀγιώτατο μυ-

στήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας ἀπὸ ἀμέτρητη ἀγάπη γιὰ τὶς ψυχές μας.

Νὰ συμπορευθοῦμε μαζί Του στὸ ὅρος τῶν Ἐλαιῶν ὅπου πῆγε μὲ τοὺς μαθητές Του νὰ προσευχηθεῖ. Νὰ πᾶμε ἐκεῖ κοντά Του μὲ τὸν Πέτρο, τὸν Ἰάκωβο καὶ τὸν Ἰωάννην καὶ νὰ ἀγρυπνίσουμε μαζί Του τὴν ὥρα τῆς μεγάλης ἀγωνίας Του.

Νὰ συμπορευθοῦμε μαζί Του στὴν αὐλὴ τοῦ ἀρχιερέα Καϊάφα, ὅπου ἦταν μαζεμένοι οἱ Γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι μὲ φανατικὸ ζῆλο καὶ κακία γιὰ νὰ Τὸν ἔχοντάσουν.

Νὰ συμπορευθοῦμε μαζί Του καὶ ἀπὸ τὴν αὐλὴ τοῦ Καϊάφα πρὸς τὸ Πραιτώριο. Ἐκεῖ ποὺ ἔφεραν δεμένο τὸν Κύριο μας σὰν κατάδικο καὶ τὸν παρέδωσαν στὸν Πόντιο Πιλάτο τὸν Ρωμαῖο ἡγεμόνα. Ἐκεῖ ποὺ «ὁ Ἰησοῦς ἐσιώπα», ὥστε νὰ θαυμάζει ὁ Πιλάτος γιατὶ δὲν ὑπερασπίζεται τὸν ἔαυτό του. Ἐκεῖ ποὺ ὑπέστη τὸ σκληρὸ μαστίγωμα μὲ τὸ φραγγέλιο. Ἐκεῖ ποὺ οἱ βάρβαροι στρατιῶτες τοῦ Πιλάτου, Τὸν γύμνωσαν καὶ Τὸν ἔντυσαν μὲ κόκκινη χλαμύδα. Ἐκεῖ ποὺ ἔπλεξαν τὸ ἀκάνθινο στεφάνι καὶ τὸ ἔβαλαν κοροϊδευτικὰ στὸ κεφάλι Του, ἀντὶ γιὰ στέμμα. Ἐκεῖ ποὺ τὸν ἔφτυσαν καὶ τὸν κτύπησαν ἀλύπτα οἱ στρατιῶτες καὶ τὸν εἰρωνεύτηκαν μὲ ἀπαίσιο τρόπο.

Νὰ συμπορευθοῦμε μαζί Του καὶ στὴν πορεία ποὺ ἔκαμε σὲ τέτοια κατάσταση ἀπὸ τὸ Πραιτώριο τοῦ Πιλάτου πρὸς τὸ μέγαρο τοῦ Ἡρώδη. Ἐκεῖ ποὺ ὁ θλιβερὸς Ἡρώδης, ἀφοῦ τὸν ἔξευτέλισε μαζὶ μὲ τὰ στρατεύματά του, γιὰ νὰ τὸν εἰρωνεύθει καὶ τὸν γελοιοποίησε, τοῦ φόρεσε λαμπρὴ στολή, καὶ κατόπιν τὸν ἔστειλε πάλι στὸν Πιλάτο.

Τέλος νὰ συμπορευθοῦμε μαζί Του στὴν μαρτυρικὴ πορεία Του πρὸς τὸν Γολγοθᾶ. Σ’ ἐκείνη τὴν πορεία τὴν αἵματρην, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε πολὺ πλῆθος λαοῦ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες ποὺ κτυποῦσαν τὸ στῆθος τους καὶ θρηνοῦσαν γι’ αὐτόν.

Ἄς τὸν ἀκολουθήσουμε, λοιπόν, καὶ ἀς κλάψουμε ὅχι γι’ Αὐτόν, ἀλλὰ γιὰ μᾶς τοὺς ὕδιους, ποὺ παραβαίνουμε τὶς ἄγιες ἐντολές Του.

Καὶ ἀς πάρουμε τὴ μεγάλη ἀπόφαση: Νὰ εἴμαστε πάντοτε συνοδοιπόροι Του. Νὰ Τὸν ἀκολουθοῦμε παντοῦ καὶ πάντοτε μὲ τὴν ἀφοσίωση καὶ τὴ λατρεία μας, ἐμπνέομενοι ἀπὸ τὸ ἀσύγκριτο παράδειγμά Του.

«Πρὸ ἔξ ήμερῶν τοῦ Πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.

Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἶς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἥλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔξεμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἰούδας Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ’ ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γάρ πάντοτε ἔχετε μεθ’ ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. "Ἐγνω οὖν ὁ χλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστι, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ’ ἵνα

ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. 1β' 1-18
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Φιλ. δ' 4-9

καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι’ αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὁ χλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἔορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Εύρων δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄνταριον ἐκάθισεν ἐπ’ αὐτό, καθὼς ἐστι γεγραμμένον· μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἴδου ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὅνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ’ ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ’ αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ χλος ὁ ὡν μετ’ αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ χλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον».

ΕΙΝΑΙ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ ΣΟΥ;

«Μὴ φοβοῦ θύγατερ Σιών, ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται, ἐπὶ πῶλον ὅνου».

Πρωτοφανής καὶ ἐπιβλητικὴ ἡ εἰσοδος τοῦ Κυρίου μας στὴν ἀγία πόλην Ἱερουσαλήμ. Μὲ ἀλαλαγμοὺς χαρᾶς καὶ μεγάλο ἐνθουσιασμὸς Τὸν ὑποδέχεται ὁ λαός. Χωρὶς καμιὰ ὄργανωμένη προσπάθεια πλήθη κόσμου μὲ τὰ κλαδιὰ τῶν βαΐων στὰ χέρια ὑποδέχονται ζητωκραυγάζοντας τὸν ἐρχόμενο Βασιλιά: «ώσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ Βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ».

Ομως δὲν ἔχει τίποτε ἡ εἰσοδος τοῦ Ἰησοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα, ποὺ νὰ μοιάζει μὲ τὸν θρίαμβο τῶν Ρωμαίων νικητῶν καὶ βασιλέων.

Εἶναι ὁ πνευματικὸς Βασιλιὰς τῶν ψυχῶν καὶ ὅχι ὁ κοσμικὸς Βασιλιάς, ὅπως τὸν περίμεναν πολλοὶ Ἐβραῖοι στὴν ἐποχή του.

* * *

Αὐτὴ τὴν μεγάλην ἀλήθεια τὴν διακήρυξε καὶ ὁ Ἰδιος ὁ Χριστὸς ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου. Ὁ Πόντιος Πιλάτος ὁ Ρωμαῖος ἡγεμόνας τοῦ ἔθεσε τὸ ἐρώτημα: «οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ;» Καὶ ὁ Κύριος δὲν ἀρνήθηκε ὅτι εἶναι Βασιλιάς. Άλλὰ τοῦ ἔκανε τὴν διευκρίνηση, ὅτι δὲν εἶναι κοσμικὸς Βασιλιάς, μὲ πολιτικὴ ἔννοια, ἀλλὰ πνευματικὸς Βασιλιάς. «**Η βασιλεία ή ἐμὴ οὐκ ἔστι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου**».

Μέσα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι καὶ ὁ Χριστός, ὁ Βασιλιὰς τῆς ψυχῆς μας.

Στὴν σημερινὴν εὐαγγελικὴν περικοπὴν φαίνεται καθαρὰ πῶς ὁ Κύριος μας εἶναι Βασιλιὰς γιὰ τὴν ψυχὴν τῆς Μαρίας τῆς ἀδελφῆς τοῦ Λαζάρου. Γιατὶ ἡ Μαρία ἔχυσε στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ τὸ πολύτιμο μύρο ποὺ εἶχε καὶ κατόπιν τὰ σπόγγισε μὲ τὰ μαλλιά της. Ἡ πράξη αὐτὴν ἔδειχνε τὴν μεγάλην ἀγάπην, εὐγνωμοσύνην καὶ ἀφοσίωσην τῆς ψυχῆς της πρὸς τὸν Χριστό. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν διακρύτει ὅτι ἔχει κάνει τὸν Κύριο, Βασιλιὰ τῆς ψυχῆς της.

* * *

Ἐμεῖς ἄραγε ἔχουμε κάνει τὸν Χριστὸ Βασιλιὰ τῆς ψυχῆς μας; Τί σημαίνει ἡ ὑπέροχη αὐτὴν ἀλήθεια;

Πρῶτα-πρῶτα σημαίνει ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἀγαπᾶ τὸν Χριστὸ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο πρόσωπο ἢ πράγμα

τοῦ κόσμου τούτου. Ἡ ψυχὴ μου ἀναζητᾷ καὶ διψᾷ τὸν Κύριο. «**Εδίψησέ σε ἡ ψυχὴ μου**», ἀναφωνεῖ ὁ Ψαλμωδός.

Ἄκομα ἡ ψυχὴ μου ἀγαπᾶ νὰ σκέπτεται, νὰ θυμᾶται, νὰ μνημονεύει τὸ ἄγιον ὄνομα τοῦ Θεοῦ. «**Μνημονεύταιον τοῦ Θεοῦ μᾶλλον ἢ ἀναπνευσταῖον**». Δηλαδὴ περισσότερο ἀπὸ ὅτι ἀναπνέεις νὰ θυμᾶσαι τὸν Θεό.

Ομως οἱ ἐπιθυμίες τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου εἶναι τόσο διαφορετικές. Οἱ σκέψεις, οἱ συζητήσεις πολλῶν Χριστιανῶν στρέφονται δυστυχῶς σὲ ύλικοὺς στόχους: χρῆμα, αὐτοκίνητα, δεξιώσεις, ἀνέσεις καὶ ἔνα σωρὸ ἄλλα πράγματα. Καὶ γιὰ τὸν Χριστό, τὸν Βασιλιὰ τῆς ψυχῆς μας οὔτε μιὰ σκέψη οὔτε μιὰ λέξη.

Πολλοὶ νέοι ἄνθρωποι τῆς «νέας ἐποχῆς» μιᾶς καινούργιας αἵρεσεως, ποὺ παρασύρει καὶ ὀρθόδοξους ἀδελφούς μας, φαντάζονται ὅτι τὰ ξενύχτια καὶ οἱ ἡδονικὲς ἀπολαύσεις, θὰ γεμίσουν μὲ εύτυχία τὴν ζωή τους.

Πόσο ὅμως πλανῶνται τὰ καπνένα τὰ παιδιά! Θέλετε ἔνα παράδειγμα; Ζοῦσε κάποιος φοιτητὴς μὲ ὄνειρα μεγάλα. Ἡ ψυχὴ του πιθοῦσε στὸ βάθος τὸν Χριστὸ ἀλλὰ αὐτὸς τὴν ἔτρεφε μὲ τὰ ξυλοκέρατα τῆς ἀμαρτωλῆς ζωῆς. Πίστευε ὅτι ὁ πλοῦτος, οἱ κοσμικὲς συναναστροφές, ἡ πολυτέλεια τοῦ σπιτιοῦ, τὸ κομψὸ αὐτοκίνητο καὶ οἱ ἀπολαύσεις ποὺ προσφέρει ἀφθονες ἢ σύγχρονη κοινωνία, εἶναι τὸ πᾶν γιὰ τὴν εύτυχία του. "Ολα αὐτὰ τὰ κατέκτησε σὲ λίγα χρόνια. Άλλὰ ἡ ψυχὴ του ἔμεινε ἄδεια καὶ ἔρημη. Καὶ μιὰ μέρα εἶπε σὲ κάποιο φίλο του. "Ολα ὅσα ἔβαλα στὸ νοῦ μου τὰ ἀπόκτησα. "Ομως δὲν εἶμαι εύτυχισμένος. Μέσα μου ἔχω ἔνα ἄδειο, βαθὺ πηγάδι. Μὲ τί θὰ τὸ γεμίσω;

Τὸ παράδειγμα αὐτὸν δείχνει ὅτι ἡ ψυχὴ μας δὲν μπορεῖ νὰ γεμίσει, χωρὶς τὸν Χριστό, ἔστω κι ἀν διαθέτει πλούσια τὰ ύλικὰ ἀγαθά.

Ο Χριστὸς ποὺ ἔξαγόρασε μὲ τὸ τίμιο Αἷμα Του τὶς ψυχές μας, ἔγινε ὁ Βασιλιὰς τῶν ψυχῶν μας. Ὁ Βασιλιὰς καὶ τῆς δικῆς μου καὶ τῆς δικῆς σου ψυχῆς.

"Ἐχουμε ὅμως κάνει ἀληθινὰ τὸ Λυτρωτὴν Χριστὸ Βασιλιὰ τῆς ψυχῆς μας; Τοῦ ἔχουμε δώσει ὀλόκληρη τὴν καρδιά μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ μὲ τοὺς ἀναγνῶστες μας

«Εἰς Θάνατος, ἢ ἀμαρτία»

Κάνουμε λόγο γιὰ τὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν μετὰ τὸν θάνατο ζωή, χωρὶς νὰ ἀναφερθοῦμε στὸ τί εἶναι ζωὴ καὶ τί εἶναι θάνατος; Καὶ τοῦτο διότι γιὰ τὸν Χριστιανὸ ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη ἔννοια τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Τί εἶναι ζωὴ; Τί εἶναι θάνατος; Ἡ κατάσταση ποὺ προηγεῖται ἀπὸ τὸν χωρισμὸ τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα ἢ ἡ κατάσταση ποὺ ἐπακολουθεῖ; Γιὰ τὴν χριστιανικὴ σκέψη εἶναι κάτι πολὺ διαφορετικό. Ἀνάγεται στὴν πνευματικὴν σφαῖρα τοῦ ἀνθρώπου. Θάνατος εἶναι, ὅταν ὁ ἀνθρωπὸς ἀπομακρύνεται καὶ χωρίζεται ἀπὸ τὸν Θεό. Αὐτὸς ὁ χωρισμὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεὸν εἶναι ὁ ἀληθινὸς θάνατος, γιατὶ ὁ ἀνθρωπὸς ἀποκόπτεται ἀπὸ τὴν πηγὴν του. Παύει νὰ τροφοδοτεῖται ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. Ἡ ψυχὴ του ἐπειδὴ δὲν τροφοδοτεῖται ἀπὸ τὶς θεῖες ἐνέργειες, ἐπειδὴ δὲν ζωογονεῖται ἀπὸ τὶς ἀκτίνες τοῦ θείου φωτός, ἀτροφεῖ, μαραζώνει, νεκρώνεται. Βυθίζεται μέσα στὴν ἀθλιότητά της.

«Καὶ ἡμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώμασι» (Ἐφεσ. β' 1) γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος. "Ἡμασταν νεκροὶ ἀπὸ τὰ παραπτώματά μας, ὅταν ζούσαμε μακριὰ ἀπὸ τὸν Θεό. Ἡ πρώτη, δηλαδή, αἵτια ὅχι μόνο τοῦ σωματικοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ πνευματικοῦ θανάτου εἶναι ἡ ἀμαρτία. **«Τὸ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία»** (Α' Κορινθ. ιε' 56). Αὐτὴ τὴν ἔννοια τονίζουν ἴδιαίτερα οἱ Πατέρες τῆς Ἑκκλησίας. Ὁ σωματικὸς θάνατος πάει πιὰ σὲ πολὺ δεύτερην μοίρα. «Εἰς θάνατος, ἡ ἀμαρτία. Ψυχῆς γὰρ ὅλεθρος», ἔγραφε ὁ ἄγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος. Καὶ ὁ Μ. Βασίλειος διεκήρυξε: «Υπὲρ ἀμαρτίας κλαῖε. Αὕτη ἀρρωστία ψυχῆς. Αὕτη θάνατός ἐστι τοῦ ἀθανάτου. Αὕτη πένθους ἀξία καὶ ὀδυρμῶν ἀσιγήτων».

Χαρακτηριστικὴ ἡ περίπτωση τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. «Οὗτος ὁ νίος μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὐρέθη» (Λουκ. ιε' 24) εἶπε ὁ φιλόστοργος Πατέρας στὴν ἐπιστροφὴν τοῦ χαμένου καὶ ἀποστατημένου παιδιοῦ του. Νεκρὸς ἦταν μακριὰ ἀπὸ τὸν Πατέρα, ἔστω καὶ ἀν φαινόταν ὅτι ζεῖ. Ισχυαν γι' αὐτὸν τὰ λόγια τῆς Ἀποκαλύψεως **«ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ»** (γ' 1).

Ψεύτικη καὶ ἀπατηλὴ ἡ ζωὴ τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Στὴν πραγματικότητα δὲν ζεῖ. Εἶναι νεκρός.

«Εἰς θάνατος, λοιπόν, ἡ ἀμαρτία». Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀληθινὸς θάνατος. Νεκροὶ δὲν εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ θάφτηκαν μέσα στὴ γῆ. Νεκροὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἔζησαν μὲ ἀρετὴν καὶ ἔλαμψαν μὲ τὰ ἔργα τῆς δικαιοσύνης, ἔστω καὶ ἀν πέθαναν, ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν κοντὰ στὸν Θεό. Ὁ θάνατος ὁ πιὸ τρομερός, ὁ ἀληθινὸς θάνατος, εἶναι αὐτὸς ποὺ παράγεται ἀπὸ τὴν ἀμαρτία καὶ μᾶς ἀποκόβει ἀπὸ τὴν πηγὴν τῆς

ζωῆς, τὸν Θεό. Γι' αὐτὸς καὶ ὁ Κύριος δὲν δέχεται, ὅτι θὰ γνωρίσουν θάνατο ὅσοι πιστεύουν σ' Αὐτὸν καὶ ἐφαρμόζουν τὸν λόγο Του καὶ τὶς ἐντολές Του: **«Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα»** (Ιωάν. η' 51). Δὲν θὰ ἀντικρίσει ποτὲ τὸν αἰώνιο πνευματικὸ θάνατο, δηλαδὴ τὸν χωρισμό του ἀπὸ τὸν Θεό.

Παρατηρεῖ εὔστοχα ὁ ἵερος Χρυσόστομος: «Οπως πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ζωντανοὺς ἔχουν κιόλας πεθάνει, γιατὶ ἔσκαψαν καὶ ἔβαλαν τὴν ψυχὴν τους, ὅπως βάζουν τὸ σῶμα στὸν τάφο, ἔτοι πολλοὶ ἀπὸ τοὺς νεκροὺς ζοῦν, γιατὶ ἔλαμψαν μὲ τὴν ἀρετὴν τους. Διότι ὁ χειρότερος καὶ πραγματικὸς θάνατος εἶναι αὐτὸς ποὺ γεννιέται ἀπὸ τὴν ἀμαρτία. Αὐτὸν τὸν θάνατο δὲν τὸν γεύονται ὅσοι πιστεύουν στὸν Χριστό. Ἐκεῖνος ποὺ ζεῖ μαζί μου καὶ πιστεύει σὲ μένα δὲν πρόκειται νὰ πεθάνει» λέει ὁ Κύριος.

Καὶ συνεχίζει, ὁ Χρυσόστομος, γιὰ νὰ μᾶς πεῖ ἀκριβῶς ποιὸς εἶναι ὁ σωματικὸς θάνατος καὶ ποιὰ τῆς ψυχῆς ἡ νέκρωση: «Οπως ὑπάρχει θάνατος τοῦ σώματος, ἔτοι ὑπάρχει καὶ θάνατος τῆς ψυχῆς. Ἡ ψυχὴ ποὺ ἀμαρτάνει αὐτὴ καὶ θὰ πεθάνει, λέει ἡ Γραφή. Δὲν εἶναι τέτοιος, ὅπως ὁ σωματικὸς θάνατος, ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς, ἀλλὰ πολὺ χειρότερος. Ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς εἶναι φρικτὸς καὶ φοβερός. Τί εἶναι ἡ νέκρωση τῆς ψυχῆς; Οπως τὸ σῶμα, τότε νεκρώνεται, ὅταν ἡ ψυχὴ παύει νὰ τὸ ζωοποιεῖ, ἔτοι καὶ ἡ ψυχὴ τότε νεκρώνεται, ὅταν παύσει νὰ τὴν ζωογονεῖ μὲ τὴν θεία ἐνέργειά του τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο». Ἐπομένως ὁ θάνατος εἶναι κάτι ἀδιάφορο. «Οὐ γὰρ κακὸν ὁ θάνατος, ἀλλὰ κακὸν τὸ ἀποθανόντα κολάζεσθαι· οὐδὲ καλὸν ὁ θάνατος, ἀλλὰ καλὸν τὸ ἀπελθόντα σὺν Χριστῷ εἶναι· τὰ μετὰ θάνατον ἡ καλὰ ἡ κακά».

Γίνεται, λοιπόν, φανερὸ πόση ἀξία δίνει ὁ Χριστιανισμὸς καὶ στὴν παροῦσα ζωή. Ἡ κάθε στιγμὴ παίρνει ἴδιαίτερη σημασία, ἀφοῦ ἀπὸ αὐτὴν θὰ ἐξαρτηθεῖ τὸ αἰώνιο μέλλον μας. Ἀφοῦ ἡ ἄλλη ζωὴ δὲν θὰ εἶναι παρὰ ἡ συνέχεια τῆς ἐδῶ, μὲ πόση προσοχὴ πρέπει νὰ ἀσκεῖται καὶ νὰ βιώνεται. Θὰ εἴμαστε γιὰ πάντα, αἰώνια, αὐτὸς ποὺ εἴμαστε τώρα, αὐτὸς ποὺ ζοῦμε στὴν τωρινή μας ζωή. Ἐκεῖ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἡ ψυχὴ βρίσκει τὸ πλήρωμα τῆς χαρᾶς, τὴν ἐκπλήρωσην ὅλων τῶν ὅμορφων πόθων της. Δὲν βρίσκει ἀπλῶς μιὰ ἀνάπauση, μιὰ ἀνακούφιση ἀπὸ τὰ δεινὰ τῆς παρούσας ζωῆς. Οὔτε ζεῖ σὲ μιὰ κατάσταση ἀκινησίας. Ζεῖ σὲ μιὰ συνεχὴ ἀνακάλυψη τοῦ ἀνεξάντλητου θεϊκοῦ πλούτου. Κάθε φορὰ καὶ νέες ἀκτίνες θείας δόξας ἀποκαλύπτονται. Ἡ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Θεοῦ δημιουργοῦν ὕψιστη ἰκανοποίηση, χωρὶς ποτὲ νὰ προκαλοῦν κορεσμό. Ἡ θέα τοῦ θεϊκοῦ μεγαλείου θὰ ἀποτελεῖ γιὰ κάθε ψυχὴ τὸ ὕψιστο ἀγαθό.

Η ΘΥΣΙΑ ΘΕΜΕΛΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Η ΚΡΙΣΗ ποὺ μαστίζει σήμερα τὴν κοινωνία μας φαίνεται πιὸ καθαρὰ στὴν οἰκογένεια. Ο κλονισμὸς τοῦ γάμου, ἡ αὐξηση τῶν διαζυγίων, ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν μονογονεϊκῶν οἰκογενειῶν, οἱ ἐλεύθερες συμβιώσεις τί ἄλλο μαρτυροῦν; Καὶ ἡ βαθύτερη αἰτία, στὶς περισσότερες τουλάχιστον περιπτώσεις, εῖναι μία. "Ἐλειψε ἀπὸ τὰ σπίτια ἡ ἀγάπη μὲ τὴν μορφὴν τῆς θυσίας. Ξεχάστηκε τὸ σύμβολο τῆς θυσίας, ὁ Σταυρός. Τί σχέση μπορεῖ νὰ ἔχει ὁ Σταυρὸς μὲ τὸν γάμο καὶ τὴν οἰκογένεια; Καὶ στὴ μιὰ καὶ στὴν ἄλλη περίπτωση βρίσκουμε τὴν ἀγάπην. Γιατὶ ὁ Χριστὸς ἀπὸ ἀγάπην στὸν ἄνθρωπο ὑπέφερε τὸ μαρτύριο τοῦ Γολγοθᾶ. Ὁ ἕδιος ὁ Ἰησοῦς διακήρυξε πῶς δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγάλη ἀγάπη ἀπὸ τὸ νὰ θυσιασθεῖ κανεὶς γιὰ ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾷ. Καὶ ὁ Σταυρὸς εἶναι ἡ πιὸ τρανὴ ἀπόδειξη, ὅτι εἴμαστε οἱ ἀγαπημένοι τοῦ Θεοῦ.

Τίποτε τὸ μεγάλο, τὸ εὐγενικό, τὸ ἡρωικὸ δὲν ἔγινε χωρὶς θυσία. Ὑπόδειγμα θυσίας ὁ Κύριος. Στὰ ἵχνα Του βάδισαν τὰ πλήθη τῶν ἀγίων, τῶν μαρτύρων, τῶν ἡρώων τῆς πίστεως. Στὴν εὐγενικὴν ψυχὴν τους ἔκαιγε δυνατὰ ἡ φλόγα τῆς ἀληθινῆς ἀγάπης ποὺ εἶναι πάντα πρόθυμη σὲ θυσίες. Ἡ ἀγάπη στὸν Χριστιανισμὸ δὲν εἶναι ποτὲ ἔξω ἀπὸ τὸν χῶρο τῆς θυσίας. Ἡ ἀγάπη προϋποθέτει τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας. Χωρὶς αὐταπάρνηση, χωρὶς θυσία δὲν ὑπάρχει ἀγάπη. Ὑπάρχει φλυαρία ἀγάπης. Γιατὶ ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη θεμελιώνεται στὴν ἀρνηση τοῦ ὑπερτροφικοῦ ἐγώ. Ἐγωισμὸς καὶ ἀγάπη εἶναι ἀδύνατον νὰ συνυπάρξουν. Ἡ ἀγάπη ἀποκλείει τὸν ἐγωισμὸ καὶ ὁ ἐγωισμὸς τὴν ἀγάπην. Τὸ ἐγὼ εἶναι πάντοτε ἡ πιὸ μεγάλη ἀπειλὴ γιὰ τὴν ἀγάπην. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν ἀληθινὴν ἀγάπην τὴν συναντᾶμε στὴν ἀνιδιοτελὴν προσφορὰ τῶν ταπεινῶν ἄνθρωπων.

Πολλὰ παραδείγματα θὰ μποροῦσαν νὰ ἀναφερθοῦν. Παραδείγματα ποὺ δείχνουν πόσο ἡ θυσία καὶ ὁ ἡρωισμὸς εἶναι συνυφασμένα μὲ τὴν ζωὴν τῆς Ἔκκλησίας καὶ τὴν χριστιανικὴν μας ἰδιότητα. Οἱ συνεπεῖς Χριστιανοὶ εἶναι οἱ πρωτόποροι σὲ θυσίες γιὰ τοὺς ἄλλους, ἀγωνιστὲς στὸν στίβο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς προσφορᾶς. Εἶναι οἱ σημαιοφόροι τῆς ἀγάπης. Προσφέρουν τὴν ζωὴν τους ἀπὸ ἀγάπη στὸν Χριστὸ καὶ στοὺς συνανθρώπους τους. Ἡ ταπείνωση, τὸ θεμέλιο τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας, εἶναι τὸ χαρακτηριστικό τους γνώρισμα. Καὶ ὁ ἡρωισμὸς τους, μὲ τὴν ὑπομονὴν, τὴν καρτερίαν, τὴν ἀνοχήν, τὴν μακροθυμίαν, ἐκδηλώνεται σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Τὸ μαρτύριο δὲν εἶναι ὑπόθεση μιᾶς στιγμῆς, συχνὰ εἶναι ὑπόθεση μιᾶς ὀλόκληρης ζωῆς. Οἱ μεγαλόψυχοι, οἱ ἀνθρωποί τῆς ὑπομονῆς, ποὺ σηκώνουν ἀγόγγυστα τὸν σταυρὸ τους, εἶναι οἱ ἀναίμακτοι μάρτυρες.

"Ἔτσι εἶναι. Ὁ κάθε Χριστιανὸς καλεῖται στὸν

κοινωνικό, στὸν οἰκογενειακὸ στίβο νὰ εἶναι ἔνας γενναῖος ἀγωνιστής." Ενας μάρτυρας. Δὲν θὰ δίνει βεβαίως τὴν μαρτυρία τοῦ αἵματος. Θὰ δίνει τὴν μαρτυρία αὐτὴν μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀνεξικακία. Τί κι ἀν δὲν τὸν ξεσκίσουν τὰ δόντια τῶν θηρίων, ὅταν τὴν εὔαίσθητην καρδιά του τὴν σχίζει καθημερινὰ ὁ βαθὺς πόνος ἀπὸ δύσκολα οἰκογενειακὰ προβλήματα, ἀπὸ σωματικὲς ἢ ψυχικὲς ἀρρώστιες, ἀπὸ πνευματικὰ ἢ ἡθικὰ δράματα προσφιλῶν του προσώπων. Τὸ ἀναίμακτο μαρτύριο εἶναι πολλὲς φορὲς ἀκόμα πιὸ ὀδυνηρό. Ὁ πιστὸς θὰ χρειαστεῖ νὰ σηκώσει τὸν σταυρὸ του ἡρωικά, ἵσως ἰσόβια. Καὶ αὐτὸς εἶναι ἀπόδειξη χριστιανικῆς γνησιότητας.

Γράφει ὁ ἄγιος Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος: «Οἱ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι ὁφείλουσιν εὐτρεπίσαι (νὰ ἔτοιμάσουν) ἔαυτοὺς εἰς ἀγώνα καὶ ἀθλησιν... Οἱ Χριστιανοὶ ὁφείλουσι φέρειν τὰς θλίψεις, τάς τε ἔξωθεν καὶ τοὺς ἔνδοθεν πολέμους, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς, τυπόμενοι, νικήσωσιν ἡ γὰρ ὁδὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ οὕτως ἐστίν." Οπου γὰρ ἐστὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ἐκεῖ ἐπακολουθεῖ ὁ διαγμὸς καὶ ἡ πάλη... Διὸ (οἱ πιστοὶ) οὐκ ὁφείλουσι ξενίζεσθαι ἀνάγκη γὰρ διώκεσθαι τὴν ἀλήθειαν».

Εἶδος, λοιπόν, μαρτυρίου οἱ θλίψεις. Εἶναι ἡ ὁδὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἡ στενὴ πύλη «**ἢ ἀπαγουσα εἰς τὴν ζωήν**». Εἶναι ἡ παρουσία τοῦ Ἅγιου Πνεύματος ποὺ δημιουργεῖ τὴν αὔρα στὸ καμίνι τῆς δοκιμασίας. Στὸ μαρτύριο, στὸ κάθε μαρτύριο, ἔχουμε αὐτὸς τὸ θαυμαστό: 'Ο θάνατος γίνεται ζωή, ἡ φαινομενικὴ ἥττα θρίαμβος, ἡ θυσία λύτρωσης. Ἡ θυσία ποὺ θεμελιώνεται στὴν ἀγάπη καὶ θεμελιώνει τὴν ἀγάπην.

'Ο κάθε Χριστιανὸς καλεῖται νὰ εἶναι ἔνας γενναῖος ἀγωνιστής." Ενας μάρτυρας. Δὲν θὰ δίνει βεβαίως τὴν μαρτυρία τοῦ αἵματος. Θὰ δίνει τὴν μαρτυρία αὐτὴν μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀνεξικακία. Τί κι ἀν δὲν τὸν ξεσκίσουν τὰ δόντια τῶν θηρίων, ὅταν τὴν εὔαίσθητην καρδιά του τὴν σχίζει καθημερινὰ ὁ βαθὺς πόνος ἀπὸ δύσκολα οἰκογενειακὰ προβλήματα, ἀπὸ σωματικὲς ἢ ψυχικὲς ἀρρώστιες, ἀπὸ πνευματικὰ ἢ ἡθικὰ δράματα προσφιλῶν του προσώπων. Τὸ ἀναίμακτο μαρτύριο παρουσία τοῦ Άγιου Πνεύματος δημιουργεῖ αὔρα στὸ καμίνι τῆς δοκιμασίας.

«Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἐν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτίᾳ αὐτὸς οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὃνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι’ αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ’ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἡν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. α΄ 1-17
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. α΄ 1-8

οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. "Οσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἔξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν

εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἵ οὐκ ἔξ αἰμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ’ ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὁν εἶπον, ὁ ὅπισω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀληθεία διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο».

ΔΥΟ ΜΕΓΑΛΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«...Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο»

Πολλὰ καὶ ἄφθονα εἶναι τὰ δῶρα τοῦ Ἀναστημένου Κυρίου μας. Ἀπὸ αὐτὰ ἔχει ωρίζονται δύο, γιὰ τὰ ὁποῖα μᾶς κάνει λόγο ἡ σημερινὴ Εὐαγγελικὴ περικοπή: «Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια». Πολὺ χαρακτηριστικὰ σημειώνει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Ὁ νόμος δόθηκε διὰ τοῦ Μωϋσέως, δούλου τοῦ Θεοῦ. Ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια ἦλθαν διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ χάρις τοῦ Ἀναστημένου Χριστοῦ! Εἶναι μιὰ ὑπερφυσικὴ λάμψη ποὺ γέμισε τὰ σύμπαντα μὲ ἔνα ὑπερκόσμιο φῶς. «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτός, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια...» φάλλει ἡ Ἑκκλησία μας. Εἶναι μία θεία λάμψη ποὺ διαλύει τὰ σκοτάδια τῆς ἀπελπισίας μέσα στὰ ὁποῖα ζοῦσαν οἱ ἄνθρωποι πρὸ Χριστοῦ καὶ οἱ μαθητὲς πρὸ τῆς Ἀναστάσεως.

Μᾶς προσφέρεται μέσα στὸ χῶρο τῆς Ἑκκλησίας μας δωρεὰν διὰ μέσου τῶν ἀγίων Μυστηρίων.

Μὲ τὸ ἄγιο Βάπτισμα μᾶς δίνεται προσωπικὰ ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἡ κορυφαία στιγμὴ ποὺ ὁ Τριαδικὸς Θεὸς φανερώνεται στὴν προσωπική μας ζωήν. Ὁ Θεὸς Πατέρας μᾶς ὀδηγεῖ ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ντύνει τὴν ψυχοσωματική μας γυμνότητα. «Οσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε». Καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα σφραγίζει τὸ σῶμα μας, ὅταν λέει ὁ ἱερέας: «Σφραγίς δωρεᾶς Πνεύματος Ἁγίου», σφραγίζοντας σταυροειδῶς τὰ κύρια μέρη τοῦ σώματος.

Μὲ τὸ δεύτερο Βάπτισμα τὸ μυστήριο τῆς Μετανοίας καὶ Ἐξομολογίσεως, δίδεται ἡ ἄφεση τῶν ἀμαρτιῶν. Ξαναγεννιέται ὁ Χριστιανὸς καὶ λυτρώνεται ἀπὸ τὴν ἀμαρτία. Γεμίζει ἡ ψυχή του ἀπὸ τὴν χάρην τοῦ Σταυρού μένου καὶ Ἀναστημένου Κυρίου μας.

Μιὰ ψυχὴ ἔτοιμη νὰ κοινωνήσει τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Μιὰ ψυχὴ ποὺ δὲν φοβᾶται οὔτε τὸ θάνατο, ἀφοῦ αἰσθάνεται λυτρωμένη ἀπὸ τὸ «κέντρον» του, τὴν ἀμαρτία.

Μὲ τὴν συχνὴν συμμετοχήν του ὁ Χριστιανὸς σ’ ὅλα τὰ Ἅγια Μυστήρια τῆς Ἑκκλησίας μας, νιώθει ἄφθονη τὴν χάρην τοῦ Κυρίου, γιατὶ εἶναι ἐνωμένος μὲ τὸν Νικητὴν τοῦ θανάτου. "Ἐτσι ἀντιμετωπίζει μὲ γενναῖο φρόνημα τὴν μεγαλύτερη δοκιμασία γιὰ τὴν ἀνθρώπινη καρδιά, ποὺ εἶναι ὁ θάνατος.

Δεύτερο μεγάλο καὶ ἀκριβὸ δῶρο τοῦ Ἀναστημένου

Κυρίου μας εἶναι ἡ ἀλήθεια. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς διεκήρυξε μπροστὰ στὸν Πιλάτο: «Ἐγὼ γι’ αὐτὸν γεννήθηκα καὶ γι’ αὐτὸν ἔχω ἔλθει στὸν κόσμο, γιὰ νὰ κηρύξω τὴν ἀλήθεια. Καὶ κάθε ἔνας ποὺ αἰσθάνεται μέσα του διάθεσπι καὶ πόθο γιὰ τὴν ἀλήθεια, ἀκούει, δέχεται καὶ ἐφαρμόζει τὴν διδασκαλία μου» (Ἰωάν. ιη΄ 37).

Πολὺ σπουδαία αὐτὴν ἡ διαβεβαίωση τοῦ Χριστοῦ μας. Ἀνεκτίμητη ἡ ἀξία της. Καθένας ποὺ πιστεύει καὶ αἰσθάνεται ὅτι κατάγεται ἀπὸ τὸν Θεὸν τῆς ἀλήθειας καὶ φλέγεται ἀπὸ τὴν ἰερὴ ἐπιθυμία νὰ μάθει καὶ νὰ ζήσει τὴν ἀλήθεια, αὐτὸς μόνο δέχεται πρόσχαρα καὶ ὀλοπρόθυμα τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ. Καὶ γίνεται φῶς τῆς ἀλήθειας καὶ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὅπως γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Οσοι ἐμπνέονται καὶ κυβερνῶνται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τῆς ἀλήθειας, εἶναι υἱοὶ Θεοῦ» (Ρωμ. η΄ 14).

Ἡ ἀλήθεια δὲν εἶναι ἀπλῶς ἔνα ἰδίωμα τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια. Τὸ διεκήρυξε ὁ ἴδιος: «Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή» (Ἰωάν. ιδ΄ 6). Δηλαδὴ ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀσφαλῆς δρόμος, ποὺ ὀδηγεῖ στὸν οὐρανό, ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀπόλυτη καὶ καθαρὴ ἀλήθεια, ποὺ φωτίζει τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν σωτηρία, ἐγὼ εἶμαι ἡ ζωὴ καὶ ὁ χορηγὸς τῆς αἰώνιας ζωῆς.

Γι’ αὐτὸν καὶ ὁ Χριστός, ὁ Θεὸς τῆς ἀλήθειας, εὐαρεστεῖται καὶ ἀναπαύεται στοὺς ἀνθρώπους τῆς ἀλήθειας. Θεωρεῖ δικό του παιδί, τὸν ἄνθρωπο ποὺ λέει πάντοτε τὴν ἀλήθεια.

Θὰ μποροῦσες νὰ πεῖς καὶ σὺ ἀδελφέ μου, ὅτι ἀναπαύεσαι πάνω στὴν ἀλήθεια; Ἀγωνίζεσαι νὰ εἶσαι ἀνθρώπος τῆς ἀλήθειας ἢ μήπως μέσα σου κυριαρχεῖ ἡ ἀντίληψη ὅτι σήμερα μὲ τὸ Φέμα κανεὶς κερδίζει;

Μὴν ἀφήσεις τὴν ἀμφιβολία νὰ σοῦ δηλητηριάζει τὸν ψυχικό σου ὄργανισμό. Δέξου σὰν δῶρο θεόσταλτο, τὰ δῶρα τοῦ Ἀναστημένου Ἰησοῦ: τὴν χάρην καὶ τὴν ἀλήθειαν. Πίστεψε μὲ ὅλη σου τὴν καρδιὰ στὴν δύναμη ποὺ ἔχει ἡ ἀλήθεια. Νὰ εἶσαι πάντα μαζὶ μὲ τὴν ἀλήθεια. Νὰ ζεῖς «ἐν ἀληθείᾳ». Τότε θὰ ζεῖς συντροφιὰ μὲ τὸν Ἀναστημένο Κύριο, ποὺ εἶναι ἡ αὐτοαλήθεια καὶ ἡ πηγὴ κάθε εὐλογίας καὶ χάριτος. Τότε θὰ χαίρεσαι τὰ δῶρα τοῦ Ἀναστημένου Χριστοῦ μας καὶ ἡ ψυχή σου θὰ πλημμυρίζει ἀπὸ ἀγαλλίασην.

«Ούσης ὄψιας, τῇ
ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ
τῶν σαββάτων, καὶ τῶν
θυρῶν κεκλεισμένων
ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ

**ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΤΟΥ ΘΩΜΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. κ' 19-31
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. ε' 12-20**

συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν
ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς·
εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς
τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν
οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν. Καθὼς
ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ
τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε
Πνεῦμα "Ἄγιον· ἃν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας,
ἀφίενται αὐτοῖς, ἃν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται.
Θωμᾶς δὲ εἶς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυ-
μος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. "Ἐλε-
γον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἐωράκαμεν τὸν
Κύριον. 'Ο δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἵδω ἐν ταῖς
χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω
τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων,

ΑΠΡΙΛΙΟΥ
ΩΜΑ
Τιω. κ' 19-31
Ιράξ. ε' 12-20

καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου
εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ,
οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ
μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν
ησαν ἔσω οἱ μαθηταὶ

αύτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὡδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρα σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἀπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἔώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ».

МННУМА ХАРАС

«Ἐξάρποσαν... οἱ μαθηταὶ ἴδόντες τὸν Κύριον».

Τὸ σάλπισμα τῆς χαρᾶς μᾶς δίνουν οἱ μαθητὲς τοῦ Κυρίου μας, μετὰ τὴν Ἀνάστασήν Του. Μέχρι ἐκείνη τὴν στιγμὴν ποὺ παρουσιάστηκε ὁλοζώντανος μπροστά τους, μαῦρα πέπλα ἀπελπισίας τοὺς τύλιγαν. Τώρα ποὺ ἀτενίζουν ἀναστημένο τὸν Διδάσκαλό τους, μὲ τὸ δοξασμένο σῶμα του, γεμίζουν οἱ καρδιές τους ἀπὸ χαρά.

Άλλὰ ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως δὲν γέμισε μόνο τὶς καρδιὲς τῶν ἀγίων Ἀποστόλων. Ἀπὸ τὸ ἀρχοντικὸ ἐκεῖνο σπίτι τῆς Ἱερουσαλήμ, ἀπλώθηκε στὰ πέρατα τοῦ κόσμου. Καὶ εἶναι αὐτὴ ἡ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ, ἡ χαρὰ ἀπὸ τὴν Ἀνάστασί του μιὰ διαφορετικὴ χαρά. Μιὰ μεγάλη χαρά. Μιὰ γνήσια καὶ πνευματικὴ χαρά.

‘Ο πόθος γιὰ τὴν χαρὰ εἶναι ἀπὸ τὸν Θεὸν βαλμένος μέσα στὴν ἀνθρώπινη καρδιά. Ἡ χαρὰ εἶναι τὸ πρῶτο καὶ τὸ ἔσχατο αἴτημα τοῦ ἀνθρώπου. Ἀπὸ τίς κορυφὲς ὡς τὰ πιὸ χαμηλὰ σημεῖα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἡ χαρὰ εἶναι ἡ μεγάλη ἀναζήτηση τῆς ψυχῆς.

"Ομως ή χαρὰ δὲν εἶναι ψυχολογικὸ φαινόμενο ποὺ ἔξαρτᾶται ἀπὸ ἔξωτερικὰ γεγονότα. Τὰ ἔξωτερικὰ γεγονότα τοῦ κόσμου τούτου, διαδέχονται τὸ ἔνα τὸ ἄλλο." Ερχονται καὶ παρέρχονται. Θὰ ἥταν φοβερὴ παγίδα ν' ἀναζητήσει ὁ ἀνθρωπος σ' αὐτὰ τὴν πηγὴν τῆς χαρᾶς του. Γιατί, ἀναζητώντας τὴν χαρὰ σὲ μεταβλητοὺς παράγοντες, τὴν κάνει ἐφήμερη. Καὶ ἐδῶ θὰ πρέπει νὰ διακρίνουμε τὴν χαρὰ ποὺ διψάει ἡ ψυχή μας, ἀπὸ τὶς παραποιήσεις τῆς χαρᾶς.

‘Η πατρίδα τῆς χαρᾶς εἶναι μέσα μας. Δὲν ἐλαττώνεται ἀπὸ τὶς δύσκολες συνθῆκες, οὔτε μεγαλώνει ἀπὸ τὰ πλούτην καὶ τὶς διασκεδάσεις. Ἀπόδειξη ὅτι ύπάρχουν ἄρρωστοι, φτωχοί, δοκιμασμένοι ἄνθρωποι, ποὺ ἀστράφτουν ἀπὸ εὐχαρίστησης καὶ γαλήνης. Καὶ ύπάρχουν βαθύπλουτοι καὶ πολυφημισμένοι, ποὺ θεωροῦνται ἀξιοζήλευτοι κι’ ὅμως μονολογοῦν θλιβερά: «Δὲν γνώρισα ποτέ μου τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία». Καὶ καταντοῦν μερικοὶ καὶ στὴν αὐτοκτονία.

Τὸ μήνυμα τῆς χαρᾶς ποὺ μᾶς ἔφερε ὁ Ἀναστημένος Κύριός μας, εἶναι μιὰ δύναμη ὑπερφυσική. Εἶναι ἔνα δῶρο τῆς Ἀναστάσεώς Του. Μὲ τὸ δῶρο αὐτό, μὲ τὴ δύναμη αὐτή, ἀγωνίζονται οἱ πιστοὶ καὶ νικοῦν τὸν πόνο

καὶ τὴν θλίψην." Ετσι οἱ θλίψεις ποὺ ἐπιτρέπει ὁ Κύριός μας,
δὲν εἶναι οἱ πέτρες ποὺ μᾶς κάνουν νὰ σκοντάψουμε,
ἀλλὰ γίνονται τὰ σκαλοπάτια γιὰ ν' ἀνέβουμε ψηλότερα.

"Οταν λοιπὸν συμφιλιωθοῦμε μὲ τὴν θλίψη μας καὶ τὴν ἀντιμετωπίζουμε μὲ ὑπομονὴ καὶ πίστη τότε γίνεται τὸ οἰκοδομικὸ οὐλικὸ τῆς προσωπικότητάς μας.

Τότε μποροῦμε νὰ μποῦμε στὸ πνεῦμα τῆς Ἅγιας Γραφῆς, ὅταν μᾶς παραγγέλλει: «**Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσοτε ποικίλοις...**» ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. Καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τὴν προσωπική του ἐμπειρία μᾶς λέει: «**Χαίρω ἐν τοῖς παθήμασί μου**». Καὶ μέσα ἀπὸ τὴν φυλακὴν τῆς Ρώμης, γράφει στοὺς Φιλιππούς: «**Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ χαίρετε**».

Σχολιάζοντας τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀποστόλου Παύλου ὁ Ἱερὸς Χρυσόστομος γράφει: «Δὲν εἶπε ἀπλῶς **“χαίρετε πάντοτε”**, ἀλλὰ πρόσθεσε τὴν αἰτία τῆς ἀδιάκοπης χαρᾶς, λέγοντας, **“χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε”**». Ἐκεῖνος ποὺ χαίρει τὴν χαρά, ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὸν σύνδεσμο μὲ τὸν Χριστό, κανένα περιστατικὸ δὲν θὰ μπορέσει νὰ τοῦ τὴν ἀφαιρέσει. Γιατὶ ὅλα ἐκεῖνα γιὰ τὰ ὅποια χαίρουμε εἶναι ἄστατα καὶ εὔμετάβολα καὶ εὔκολα ἀλλοιώνονται. Καὶ δὲν ἔχουν αὐτὸ μόνο τὸ κακό. Γιατὶ κι ἄν παραμείνουν δὲν προσφέρουν τόση χαρά, ὥστε νὰ ἔξουδετερώσουν καὶ ἐπισκιάσουν τὴν λύπη ποὺ ἔρχεται ἀπὸ ἄλλα πράγματα. Ό σεβασμὸς ὅμως τοῦ Θεοῦ ἔχει καὶ τὶς δύο αὐτὲς ἰδιότητες. Εἶναι σταθερὸς καὶ ἀσάλευτος καὶ τόση χαρὰ ἀναβλύζει, ὥστε καθόλου νὰ μὴν ἐπηρεαζόμαστε ἀπὸ τὰ δυσάρεστα τῆς ζωῆς. Γιατὶ ἐκεῖνος ποὺ σέβεται τὸν Θεό, ὅπως πρέπει καὶ στηρίζει σ' Αὐτὸν τὸ θάρρος του, ἔχει τὴν ρίζα τῆς χαρᾶς καὶ τὴν πηγὴν κάθε εὔθυμιάς... Καὶ τὸ πιὸ ἀξιοθαύμαστο εἶναι, ὅτι ἐνῷ τὰ λυπηρὰ δὲν λείπουν, αὐτὸς ἔξακολουθεῖ νὰ χαίρεται.

Ἄς προσέξουμε, λοιπόν, τὸ μήνυμα αὐτὸ τῆς χαρᾶς, τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς χαρᾶς τοῦ ἀποστόλου Παύλου: Τὸ «ἐν Κυρίῳ». Ἀπὸ τὸ στενὸ σύνδεσμό μας μὲ τὸν Χριστό, θὰ ἀντλοῦμε, ὅπως ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν, συνεχῶς τὴν ὑπερφυσικὴν δύναμην τῆς χαρᾶς.

«Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον;»

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ τόσο λογική. Νὰ μὴν ἐπιχειρεῖ κανεὶς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ ἀκατόρθωτα, τὰ ἀδύνατα. Τὸ συμβουλεύει ἡ πείρα, τὸ συνιστᾶ ἡ φρόνηση. Ποιὸς δὲν βρέθηκε σὲ μιὰ τέτοια δυσκολία; Νὰ ἐπιχειρήσω; Μὰ αὐτὸς εἶναι ἀδύνατο, ἀκατόρθωτο, ματαιοπονία. Καταδικασμένο σὲ ἀποτυχία, μᾶς ψιθυρίζει ἡ κοινὴ λογική.

Κάτι τέτοιο κυριαρχοῦσε καὶ στὶς ἀνίσυχες καὶ λυπημένες καρδιὲς τῶν Μυροφόρων, ποὺ ἔνιωθαν ἀδύναμες, βαδίζοντας πολὺ πρωί, γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ: «Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου;» (Μάρκ. ιστ' 3). Ποιὸς θὰ παραμερίσει τὴν μεγάλην αὐτὴν πέτρα ἀπὸ τὴν εἰσόδο τοῦ μνημείου; Ποιός;

Καμιὰ ἐλπίδα καὶ ἀπὸ πουθενά. "Ολα τοὺς βεβαιώνουν γιὰ τὸ μάταιο τῆς ἐπιχειρήσεως. Ο λίθος τοῦ μνήματος εἶχε γίνει ἡ ταφόπετρα ὅχι μόνο τοῦ ἀγαπημένου τους Διδασκάλου, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐλπίδας τους. Ποιὸς θὰ μποροῦσε τώρα νὰ ἀναστήσει τὶς μεγάλες προσδοκίες τους; «Τίς;» Ἀνθρώπος κανείς. Καὶ ὅμως ὁ λίθος ἀποκεκύλισται. Ἀποκεκύλισται ἀπὸ Ἐκεῖνον ποὺ τὸ ἀδύνατον δὲν ὑπάρχει. «Παρὰ τῷ Θεῷ οὐκ ἀδυνατήσει πᾶν ρῆμα» (Λουκᾶς α΄ 37).

"Ετσι εἶναι. Γιὰ τὴν χριστιανικὴν ζωὴν ἡ λέξη ἀδύνατον δὲν ὑπάρχει. Τὴν ἔχει διαγράψει Ἐκεῖνος ποὺ διακήρυξε ὅτι «παρὰ τῷ Θεῷ πάντα δυνατὰ ἐστίν» (Ματθ. ιθ΄ 26). Εἶναι μιὰ ψηλαφητὴν πραγματικότητα καὶ μιὰ βιωματικὴ ἐμπειρία ποὺ τὴν ἔζησαν ὅχι μόνο οἱ Μυροφόρες, ἀλλὰ καὶ ἀναρίθμητα πλήθη πιστῶν.

Τίμια καὶ ἀληθινὰ ποθοῦμε καὶ ἀγωνιζόμαστε γιὰ μιὰ ἀνώτερη ζωή, πάνω ἀπὸ τὶς μικρότερες καὶ τὰ πάθη. Σκύβουμε

μέσα μας καὶ ἔξετάζουμε τὸν ἐσωτερικό μας κόσμο. Κάνουμε μιὰ ἐνδοσκόπηση. Καὶ παρατηροῦμε. Καὶ τί δὲν βλέπουμε; Καὶ προπαντὸς τί δὲν αἰσθανόμαστε; "Ἐνας ὄγκολιθος βαρὺς καὶ ἀμετακίνητος, ποὺ ὀρθώνεται σὰν ἄγονο βουνό, μᾶς πιέζει καὶ μᾶς συνθλίβει. Ο λίθος ὁ μέγας τοῦ ἐγωισμοῦ, ποὺ κλείνει τὴν θύρα τῆς ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας, ποὺ θάβει τὴν ἀγάπην, ποὺ φυλακίζει τὴν χαρὰ τῆς προσφορᾶς, τῆς συγγνώμης, ἀποτελεῖ θλιβερὴν πραγματικότητα γιὰ ὅλους μας ἀνεξαιρέτως.

Καὶ ὅμως ὁ λίθος αὐτὸς ὁ μέγας καὶ ἀμετακίνητος, μὲ τὶς φτωχὲς ἀνθρώπινες δυνάμεις, μετακινεῖται μὲ τὴν δύναμην καὶ τὴν χάρην τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ. Καὶ δὲν εἶναι μόνο ἡ δύναμη. Εἶναι ἡ ἔμπνευση ποὺ μᾶς προσφέρει ἡ παρουσία, τὸ ἀνεπανάληπτο παράδειγμά Του. Αὐτὴν ἡ ζωντανὴ παρουσία δὲν μετακίνησε ἀπλῶς ἐνα «λίθον μέγα». Μετακίνησε ὀλόκληρο τὸν κόσμο ἀπὸ τὴν τυραννία τοῦ μίσους καὶ τῆς ἔχθρας στὸν χῶρο τῆς ἐλευθερίας τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης.

Ο Σταυρὸς ἔγινε ὁ μοχλὸς ποὺ μετακίνησε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τὴν ἔξουσία τοῦ Ἀδελφοῦ φωτεινὸν βασίλειο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Πῶς; Τὸ μίσος σταύρωσε τὴν ἀγάπην, ἀλλὰ ἡ ἀγάπη νίκησε τὸ μίσος. Καὶ

αὐτὴ ἡ δύναμη τῆς ἀγάπης μένει ἀπὸ τότε ἡ δύναμη τῶν πιστῶν.

Νὰ ύπομένεις τοὺς βασανιστές σου, γιατὶ δὲν μπορεῖς νὰ κάνεις διαφορετικά, εἶναι κάτι σημαντικό. Νὰ μπορεῖς ὅμως νὰ τοὺς συντρίψεις καὶ ἐσὺ νὰ τοὺς ἀνέχεσαι ἀπὸ μεγαλοψυχία, νὰ προσεύχεσαι γι' αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς συγχωρεῖς, νὰ τοὺς ἀγαπᾶς, εἶναι κάτι τὸ ἀσύλληπτο. Κάτι ποὺ μόνο ὁ θεάνθρωπος Κύριος πέτυχε. Κάτι ποὺ πετυχαίνουν καὶ ὅσοι ύψωνουν τὸν Σταυρὸ μέσα στὴν καρδιά τους.

«Τίς ἀποκυλίσει», τοὺς ποικιλόμορφους πειρασμοὺς τῆς ύλιστικῆς ζωῆς, τῆς σαρκολατρίας ποὺ ἀπειλοῦν σήμερα καὶ καταρρακώνουν τὴν κοινωνία, τὴν οἰκογένεια, τὴν νεολαία; Άκατόρθωτο φαίνεται στὴν ἀδύνατη ἀνθρώπινη φύση. Κατορθωτὸ βροντοφωνοῦν, ὅσοι ἀτενίζουν τὶς πληγὲς στὸ ἄχραντο σῶμα τοῦ Λυτρωτῆ μας καὶ δὲν θέλουν νὰ παρατείνεται τὸ ὀδυνηρὸ μαρτύριο Του.

«Τίς ἀποκυλίσει» τὸν «λίθο» τοῦ φόβου, τῆς ἀγωνίας ποὺ πιέζει τὶς καρδιές; Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ τὸν ἀναστάντα Κύριο ποὺ μᾶς ἀπάλλαξε ἀπὸ τὴν δουλεία τῆς ἀμαρτίας καὶ τὸν τρόμο τοῦ θανάτου; Μὲ τὸν Χριστὸ δὲν ἐπιχειρεῖς τὰ ἀδύνατα. Κατορθώνεις τὰ ἀδύνατα.

ZΩΗ 'Ορθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.
"Οργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μίνα.

Έκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἡ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ίπποκράτους 189, 114 72 Αθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ίπποκράτους 189, 114 72 Αθῆναι.

Έκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ανδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Αχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lyhnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἡ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:
Ίπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἡ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χῶρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΣΑΜΟΥΗΛ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

4

ΕΜΠΙΝΕΥΣΜΕΝΟΣ ΑΝΟΡΘΩΤΗΣ

Ο Σαμουὴλ εἶναι πιὰ ὥριμος ἄνδρας. Ή φῆμη του σὰν προφήτη ᾔχει παντοῦ ἐπιβληθεῖ. Διότι ὅσα εἶπε ὁ Θεὸς μέσω αὐτοῦ ὅλα ἐκπληρώθηκαν τελείως.

Καὶ νά. Οἱ Ἰσραηλίτες κατανικήθηκαν καὶ ἔνα τμῆμα τους ὑποδουλώθηκε στοὺς Φιλισταίους. Τὰ ἀσεβῆ παιδιὰ τοῦ ἡλίου, ὁ Ὀφρὶ καὶ Φινεὲς σκοτώθηκαν καὶ μέσα σὲ μιὰ μέρα 30.000 πολεμιστὲς σφάχτηκαν ἄγρια.

Αὐτὸς ὁ ἀρχιερέας, ὅταν ἔμαθε τὴν καταστροφὴν καὶ μάλιστα ὅτι οἱ ἔχθροὶ αἰχμαλώτισαν καὶ αὐτὴν τὴν Κιβωτὸν τῆς Διαθήκης, ἔμεινε ἐμβρόντητος, ἐπεσε ἀπὸ τὸν θρόνον του καὶ βρῆκε ἄμεσο θάνατο (Α΄ Βασ. δ΄).

Τώρα ὁ Σαμουὴλ παίρνει ἀπὸ τὸν Θεὸν τὴν ἐντολὴν νὰ δράσει ἐντονότερα. Γίνεται Κριτής, δηλαδὴ ἀνώτατος ἄρχοντας τοῦ κράτους. Τὸ μέλλον, αὐτὴν ἡ ὕπαρξη καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰσραὴλ βρίσκονται πιὰ στὰ χέρια του. Ἀποτελεῖ τὴν μόνη ἐλπίδα τοῦ ἔθνους.

Ο Σαμουὴλ γνώστης τῆς προγονικῆς ἱστορίας, μελετητὴς βαθὺς τοῦ νόμου τοῦ Θεοῦ, φωτισμένος καὶ θεοκίνητος προφήτης, εἶχε ἐμβαθύνει κατὰ τρόπο φωτεινὸν στὴν ἱστορία τοῦ λαοῦ του καὶ εἶχε συλλάβει τὸ βαθύτερο νόμα της.

Ἀντιλήφθηκε ὅτι ἡ κρίση ποὺ πίεζε συνθλιπτικὰ τὸν Ἰσραὴλ, ἵταν προπαντὸς καὶ κυρίως κρίση ἡθική. Καὶ ὅτι ἐπομένως ἡ ποικίλη κακοδαιμονία του ὀφειλόταν στὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἀπὸ τὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ κατ' ἀκολουθία στὴ δουλεία του στὶς προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες τῆς εἰδωλολατρείας. Γι' αὐτό, αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀποστασία, ποὺ συνέτριψε τὸ φρόνημα τοῦ λαοῦ καὶ ἔκανε τὸν Ἰσραὴλ δοῦλο τῶν Φιλισταίων, ζητᾶ νὰ χτυπήσει ὁ ἐμπνευσμένος προφήτης.

Ξέρει ὁ θεοφώτιστος προφήτης ὅτι πηγὴ ἀνεξάντλητης δύναμης γιὰ ἔνα λαὸν ἀποτελεῖ ἡ ἀληθινὴ θρησκεία, ποὺ ἐμφυσᾶ νέα ζωὴ στὸ μαραμένο καὶ μισοπεθαμένο κρατικὸ σῶμα καὶ θεμελιώνει τὴν ζωὴ τοῦ ἔθνους στοὺς αἰώνιους καὶ ἀπαρασάλευτους νόμους τῆς ἡθικῆς, τῆς ἐντιμότητας καὶ τῆς αὐτοπειθαρχίας.

Μὲ τὴν πεποίθησην αὐτὴν ὁ Σαμουὴλ προχωράει στὴ θρησκευτικὴ ἀναμόρφωση καὶ ἀναγέννησην τοῦ λαοῦ του. Καὶ οἱ προσπάθειές του δὲν ἀργοῦσαν ν' ἀποδώσουν ἄφθονους τοὺς καρπούς τους.

Δὲν πέρασε παρὰ λίγος καιρὸς καὶ ὁ Ἰσραὴλ πληγωμένος βαθιὰ στὴν ἐθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ ψυχὴ του, γιὰ τὸ ἄθλιο κατάντημα στὸ ὅποιο τὸν ἔφερε ἡ εἰδωλολατρικὴ ἀποπλάνησή του στράφηκε γεμάτος μετάνοια καὶ λύπη στὸν Θεὸν τῶν πατέρων του. «Καὶ ἐπέβλεψε πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅπισσω Κυρίου» (Α΄ Βασ. ζ΄ 2).

Ο Σαμουὴλ χρησιμοποιεῖ αὐτὴν τὴν εὐκαιρία καὶ

προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχει τὴν πλήρη ἀνόρθωσην τῆς θρησκευτικῆς ψυχῆς τοῦ λαοῦ. Δὲν ζητάει ὁ θαυμάσιος αὐτὸς ἡγέτης ἀπλῶς μιὰ ἐπιστροφή. Τὴν θέλει βαθιὰ καὶ εἰλικρινῆ καὶ ὀλοκληρωτικὴ στὶς πνευματικὲς καὶ ἡθικὲς ἀξίες.

«Καὶ εἶπε Σαμουὴλ πρὸς πάντα οἶκον Ἰσραὴλ λέγων· εἰ ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ὑμῶν, ὑμεῖς ἐπιστρέψετε πρὸς Κύριον, περιέλετε θεοὺς ἀλλοτρίους ἐκ μέσου ὑμῶν». Έὰν ἡ μετάνοιά σας εἶναι ἀληθινή, τότε ν' ἀφαιρέσετε ἀπὸ ἀνάμεσά σας τοὺς ψεύτικους ξένους θεούς, νὰ διακόψετε κάθε σχέση μὲ τὴν εἰδωλολατρεία καὶ τὴν ζωὴν της καὶ νὰ δουλεύσετε πιὰ μὲ πνεῦμα προθυμίας καὶ πλήρους ὑποταγῆς στὸν Κύριο καὶ Θεό. «Ἐτοιμάσατε τὰς καρδίας ὑμῶν πρὸς Κύριον καὶ δουλεύσατε αὐτῷ μόνῳ» (Α΄ Βασ. ζ΄ 3).

Καὶ ὅταν «ἀφαίρεσαν τὶς εἰδωλολατρικὲς θεότητες καὶ ἐδούλευσαν τῷ Κυρίῳ μόνῳ καὶ ἐνίστευσαν.. καὶ εἶπαν· ἡμαρτήκαμεν ἐνώπιον Κυρίου» (Α΄ Βασ. ζ΄ 4,6), τότε ὁ Σαμουὴλ προχώρησε στὸ ἔργο του μὲ νέο θάρρος. Εἶχε πετύχει στὴν πρώτη του προσπάθεια, στὴν ἡθικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἀνόρθωσην τοῦ λαοῦ του. Τώρα μποροῦσε νὰ προχωρήσει στὸ δεύτερο βῆμα: στὴν ἐθνικὴ ἀνόρθωση τοῦ Ἰσραὴλ.

Ἐτσι ἐργάζονται οἱ ἐμπνευσμένοι ἡγέτες. Καὶ ἔτσι ἀντιμετωπίζονται οἱ κρίσιμες καταστάσεις. Μὲ ὄρθη ἀντίληψη καὶ βαθιὰ γνώση τῆς πραγματικότητας, μὲ πίστη, μὲ παλμό.

Γιατὶ οἱ φωτισμένοι ἡγέτες πιστεύουν ὅτι οἱ λαοὶ πέφτουν, ὅταν πέφτει καὶ ἔξασθενίζει ἡ ζωοποιὸς θρησκευτικότητά τους καὶ ὅτι τὰ ἔθνη καταλήγουν στὴν ἔσχατην κακοδαιμονία, ὅταν τὰ μαστίζει ἡθικὴ κρίση καὶ θρησκευτικὴ κατάπτωση. Καὶ δὲν ἀρχίζουν τὸ ἔργο τῆς ἀνόρθωσης παρὰ ἀπὸ τὰ θεμέλια, ἀπὸ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἡθικῆς καὶ ψυχικῆς εύρυθμίας τῶν λαῶν.

Ἐνῶ σήμερα; Ἄντι νὰ χτυπήσουν τὴν ρίζα τοῦ κακοῦ, ἀντὶ νὰ θεραπεύσουν τὴν ἡθικὴν κρίση ποὺ μαστίζει ἔθνη καὶ λαούς, οἱ ἀρχοντες σχεδόν κατὰ κανόνα δείχνουν ἔξαιρετικὴ προσοχὴ στὰ δευτερεύοντα. Κατεξαντλοῦνται στὶς συσκέψεις καὶ συνεδριάσεις καὶ στὴν κατάστρωση σχεδίων καὶ προγραμμάτων, ποὺ μόνα τους εἶναι ἀνίκανα νὰ βελτιώσουν τὴν κατάσταση ἐφόσον μένει πυορροοῦσα ἡ ἡθικὴ πληγή.

Ο Σαμουὴλ πέτυχε γιατὶ καθάρισε πρῶτα τὶς ἡθικὲς πληγές, διότι θεμελίωσε τὴν κρατικὴ ἀνόρθωση πάνω στὴ συνειδητὴ θρησκευτικότητα, πάνω στὴν ἡθικὴ καὶ ψυχικὴ ἀνόρθωση τοῦ λαοῦ του, πάνω στὶς πνευματικὲς δυνάμεις.

(Συνεχίζεται)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΟ ΓΟΛΓΟΘΑ Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ

ΤΗΝ ώρα που οι καμπάνες θὰ στέλνουν χαρμόσυνο τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως καὶ θὰ διαλαλοῦν στὰ πέρατα τῆς γῆς τὴν νίκη τῆς ἀγάπης ἀπέναντι στὸ μίσος, ή ἀγωνία καὶ ὁ φόβος θὰ ἀπλώνονται σὲ πολλὰ σημεῖα τοῦ πλανήτη μας. Οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς δὲν ἔννοοῦν νὰ συνετισθοῦν. Καθημερινῶς, μὲ τὴν ὑπεροπτικὴν καὶ ἄφρονα τακτικὴν τους, ἐνθαρρύνουν καὶ δημιουργοῦν νέες ἑστίες ἀναφλέξεως παθῶν καὶ ἀντεκδικήσεων. Τὰ δάκρυα καὶ ὁ πόνος ἐκατομμυρίων ἀθώων ὑπάρξεων δὲν τοὺς συγκινοῦν. Τοὺς συγκινοῦν οἱ πετρελαιοπηγὲς καὶ ἀδρανοῦν γιὰ τὶς βασανισμένες ψυχές, γιὰ τὸ δίκαιο τῶν ἀδελφῶν μας, γιὰ τοὺς βανδαλισμοὺς καὶ τοὺς ἐμπροσμοὺς τῶν ὄρθιοδόξων ναῶν καὶ μοναστηριῶν σὲ ὅλο τὸν κόσμο. "Οπως ἀλλοτε οἱ ἐμπαθεῖς Φαρισαῖοι συνωμοτοῦσαν κατὰ τοῦ Ἀθώου μὲ τὸ πρόσχημα τῆς «ἐννόμου τάξεως», ἔτσι καὶ τώρα ἡ ὑποκρισία τῶν ἰσχυρῶν κρύβει τὸν κυνικὸ ἀπανθρωπισμό της κάτω ἀπὸ ἄλλα προσωπεῖα. "Ομως ἡ ἀδικία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπικρατήσῃ γιὰ πολύ. Η ἱστορία μαρτυρεῖ πῶς ἡ ὑποκρισία ἀργὰ ἡ γρήγορα ἀποκαλύπτεται καὶ εἶναι «φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος» (Ἐβρ. 1' 31). Γι' αὐτὸν καὶ οἱ πιστοὶ ἐλπίζουν καὶ στὴν ἀπελπισία. Βλέπουν καθαρὰ πίσω ἀπὸ κάθε Γολγοθᾶ τὴν λαμπροφόρο Ἄναστασην. Τὸν θρίαμβο τοῦ δικαίου. Καὶ προσεύχονται στὸν δικαιοκρίτη Κύριο μὲ τὸ «ἔρχου ταχύ», γιὰ νὰ ἀποκυλισθεῖ ὁ «λίθος τοῦ μνήματος» ἀπὸ τὶς καταπιεσμένες καρδιές.

ΑΙΩΝΑΣ ΤΟΥ ΦΟΒΟΥ

Εὔστοχα χαρακτηρίστηκε ἡ ἐποχή μας, ως αἰῶνας τοῦ φόβου. "Ενας φόβος πολύμορφος ἀγκαλιάζει ὅλο τὸν κόσμο καὶ πιέζει τὶς καρδιές. Τὰ δάκρυα καὶ ὁ πόνος, γιὰ ἐκατομμύρια ἀθῶες ὑπάρξεις, ἔγιναν καθημερινὸς «ἄρτος ὁδύνης». Η ἀστάθεια, ἡ ἀβεβαιότητα κατάντησαν τὸ σταθερὸ κλίμα τῆς ἀπρόβλεπτης ἐποχῆς μας. Καὶ ἡ ἀνασφάλεια, αὐτὴν κουράζει καὶ προκαλεῖ ἀνησυχία, ἀγχωτικὲς καταστάσεις. Τὸ ζοῦμε καθημερινὰ καὶ μὲ ἔνταση ἴδιαίτερα τὶς ὥμερες αὐτές. Ἀπὸ ποὺ νὰ ἀρχίσει κανείς; Νὰ ἀναφερθοῦμε στὴν παγκόσμια ἐπιδημία τοῦ κορωνοϊοῦ; Στὰ κύματα τῶν μεταναστῶν, στὶς προκλητικὲς ἀπειλὲς τῆς Τουρκίας; "Ολα αὐτὰ δὲν κάμπτουν τὴν Ἑλληνικὴν ψυχήν. Σφυρόλατοῦν τὸ ἀδούλωτο φρόνημα καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Η συμπόνια καὶ ἡ πλούσια ἀγάπη κυριάρχησαν ἴδιαίτερα στὰ ἀκριτικὰ χωριὰ τῆς βόρειας Πατρίδας μας, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλες τὶς περιοχὲς τῆς δοκιμαζόμενης Ἑλλάδας. Τὸ σταθερὸ σημεῖο καὶ σήμερα γιὰ τὸν λαό μας, τὸν ἀδιάφθορο λαό, εἶναι ἔνα. Στηριχτεῖτε στὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ. «Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα» (Ψαλμὸς 1' 1). Στήριγμα τῆς ζωῆς μου ἔχω τὸν παντοδύναμο Κύριο καὶ «οὐ μὴ σαλευθῶ». Συγκινητικὴ εἶναι καὶ «ἡ ὄμάδα κρούσης» τοῦ Λευκοῦ Οἴκου γιὰ τὸν κορωνοϊό, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν ἀντιπρόεδρο Μάικ Πένς τὴν ώρα που ὅλοι μαζί προσεύχονται εὐλαβικά. Άξιομίμητο παράδειγμα.

ΜΑΣ ΚΑΛΕΙ ΣΕ ΟΜΟΨΥΧΙΑ

Κανένας δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ. Κρίσιμοι οἱ καιροὶ ποὺ διέρχεται ἡ Πατρίδα μας. Κίνδυνοι σοβαροί, θέτουν σὲ κίνδυνο ἀκόμα καὶ αὐτὴ τὴν ἑθνικὴ μας κυριαρχία. Πολλοὶ μιλοῦν γιὰ ἐπερχόμενα δεινά. Καὶ μεῖς συνειδητοποιοῦμε τὴν κρισιμότητα τῶν καιρῶν; Παραμερίζουμε γιὰ χάρη τοῦ κοινοῦ καλοῦ φιλοδοξίες, κομματισμούς, προσωπικὲς ἐπιδιώξεις; Αἰρόμεθα στὸ ὕψος τῶν περιστάσεων; Κοινὸς τόπος. Τὸ Εθνος μας μεγαλούργησε μὲ τὴ σύμπνοια, τὴν ὄμογνωμοσύνην, τὴν κοινὴν πορείαν. Κινδύνευσε καὶ κινδυνεύει μὲ τὴν ὄξεια ἀντιπαράθεσην καὶ τὴ δικόνοια. Ο λαός μας σὲ παράλληλες ἐποχὲς ἔχει ἐπιδείξει θαυμαστὴν ὠριμότητα. Η Πατρίδα μας καλεῖ καὶ σήμερα σὲ ὅμοψυχία. Ο θεόπνευστος λόγος τοῦ Θεοῦ σαλπίζει: «Σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν...» (Φιλιπ. β' 2). Νὰ είσαστε μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ καρδιά, μὲ τὸ ἕδιο φρόνημα, χωρὶς φατριασμούς, ἀντιζηλίες, ἰδιοτέλειες. Τὰ δώσουμε ὅλοι τὸ «παρών»; Οἱ ἔχθροί μας χαίρονται στὶς διαμάχες μας. Εκεῖνο ποὺ ὑπολογίζουν εἶναι ἡ ἐνότητα μας. Μὴν περιμένουμε μόνο ἀπὸ τοὺς ἄλλους νὰ ἐνδιαφερθοῦν καὶ νὰ ὑπερασπισθοῦν τὰ δίκαιά μας, ὅταν ἔμεῖς τὰ ἀπεμπολοῦμε.

«ΚΑΜΠΑΝΑΚΙ» ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Ἄβεβαιο εἶναι τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν τοῦ πλανήτη, σύμφωνα μὲ κοινὴν ἔκθεσην τοῦ Παγκόσμιου Όργανισμοῦ Ύγείας (ΠΟΥ), τῆς UNICEF καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ Lancet. Οἱ εἰδήσεις ἀξιολογοῦν σὲ 180 χῶρες τὴν δυνατότητα τῶν παιδιῶν νὰ ζήσουν μὲ εὐημερία, συνυπολογίζοντας διάφορους παράγοντες γιὰ τὴν ύγεια, ἀλλὰ καὶ τὴν κλιματικὴν ἀλλαγήν. Πρώτη παγκοσμίως στὸν δείκτη εὐημερίας τῶν παιδιῶν (Global Child Flourishing Index) εἶναι ἡ Νορβηγία, ἐνῶ ἡ Ἑλλάδα βρίσκεται στὴν 31η θέση. Χωρὶς νὰ ἀγνοοῦμε τὴν κλιματικὴν ἀλλαγὴν μποροῦμε νὰ λησμονοῦμε τὸ γεγονός, ὅτι ἐκατομμύρια ἀθῶα παιδιά σὲ ὀλόκληρο τὸν πλανήτη μας κακοποιοῦνται καὶ ἔχολοθρεύονται κάθε ὥμερα; Η ἀνθρώπινη θηριωδία ἐδῶ δὲν ἔχει ὅρια. Οἱ διατάξεις τοῦ Όργανισμοῦ Ήνωμένων Έθνῶν ποὺ ἔχουν συμπεριληφθεῖ στὴ συνθήκη γιὰ τὰ Δικαιώματα τῶν Παιδιῶν καὶ προβλέπουν τὴν προστασία τους σὲ περιπτώσεις βίας, ἔνοπλων συγκρούσεων ἢ πολέμου, περιφρονοῦνται. Χαρακτηριστικὸ εἶναι, ὅτι στὶς πάνω ἀπὸ 150 ἔνοπλες συρράξεις ποὺ ἔχουν σημειωθεῖ στὶς τελευταῖς δεκαετίες, στὰ 20 ἐκατομμύρια ἀνθρώπων ποὺ ἔχασαν τὴ ζωὴν τους καὶ 60 ἐκατομμύρια ἀνθρώπων ποὺ τραυματίστηκαν, τὸ 80% ἦταν ἄμαχοι, κυρίως γυναῖκες καὶ παιδιά. Καὶ νὰ ἔταν μόνο αὐτά; Καὶ ὕστερα μιλάγαμε τὸ 2018 γιὰ ἔτος ἀφιερωμένο στὸ παιδί καὶ ἄλλα ἡχηρὰ παρόμοια!

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ	Ταχ. φασείο	ΚΕΜΠΑ.
	Αριθμ. Αδειας	78

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ιτποκοδάστους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ